

Slobodan Praljak

Pad Bosanske Posavine 1992. godine

Činjenice

Slobodan Praljak

Pad
Bosanske Posavine
1992. godine

Činjenice

Zagreb, srpanj 2007.

<http://www.slobodanpraljak.com>

Nakladnik Oktavijan d.o.o.
Nikola Babić Praljka

Urednik Ured obrane Slobodana Praljka

CIP – zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem

ISBN –

Predgovor

Bilo je ljudi u Europi koji se nikako nisu slagali s (politički od svijeta) dopuštenom agresijom JNA na Hrvatsku.

Činjenica jest da je „VELIKI POLITIČKI SVIJET“ prava hrvatskog naroda na slobodu i državu smatrao secesijom i rušenjem toliko im drage komunističke tvorevine. Mnogi mladići iz Europe došli su Hrvatskoj pomoći u obrani.

Bilo je među njima i problematičnih osoba, ali velika većina ih je došla iz iskrenih i čistih moralnih pobuda.

S nekima od njih i ja sam razgovarao po službenoj dužnosti: (Pomoćnik Ministra obrane RH)

Ti ljudi su zaboravljeni.

Njima nisu data nikakva odličja, nisu dobili pravo na dionice, njih se, osim privatno, ne poziva na proslave, nikad im nije službeno napisano ni uljudno pismo zahvale.

To nije pravedno i neuljudno jest u građanskom smislu te riječi : Jednog od tih dragovoljaca Domovinskog rata, NIJEMCA, po njegovoj želji, uputio sam na ratište kod Dervente.

Dan – dva prije pada Dervente taj mladi NIJEMAC pojavio se kod mene u Zagrebu ljut, uzbuđen i žalostan. Objasnio mi da je tamo kaos i da s njim moram otići vidjeti što se događa.

Osjećaj odgovornosti koji je pokazivao i njemačka upornost lomili su sve moje argumente o tome da ja tamo nemam što raditi, da imam posla u Zagrebu, da tamo zapovjedaju Tus, Stipetić, Štefanek i zapovjednici brigada, itd, itd...

Kasno navečer, poslije završetka radnog vremena, krenuli smo prema Slavanskom Brodu u koji smo stigli oko tri sata iza ponoći. U nekoj napuštenoj zgradi legli smo na neke krevete bez madraca, malo odspavali i ujutro se pojavili pred zapovjedništvom u Slavanskom Brodu.

Malo prije osam sati ujutro „službenici“ zapovjedništva polagano su dolazili na posao, a stražar me upitao jesam li se najavio gospodinu pukovniku Vinku Štefaneku.

Kada u ratu naiđete na takvu sliku dva su moguća zaključka:

- a) Ili je situacija na bojišnici odlična, a vojna organizacija funkcionira besprijekorno (Nijemac je u krivu)
- b) Ili tu nešto temeljito ne štima – „jebe lud zbunjenog“ (Nijemac je u pravu).

A sada ću ubrzati ovu priču:

1. Dobijem auto i vozača i odlazim preko mosta na Savi do prednjih crta.
2. Odlazim u zapovjedništvo 101. brigade HVO (Bosansko brodska).
3. Linije obrane pokidane su na mnogim mjestima i prazne.
4. Nitko od zapovjednika na terenu ne zna što mu se događa s lijeve i desne strane odgovornosti.
5. Fortifikacija obrambenih položaja je nula.
6. Uvečer se vraćam u Slavonski Brod, Derventa je zapravo već pala, narod i vojnici 103. brigade HVO (Derventska) skupljaju se oko mosta na Savi.
7. Vojna policija im ne dozvoljava prijelaz preko mosta u Hrvatsku.
8. Izvješćujem Štefaneka o svemu.
9. Na svoju ruku, (samostalna odluka) tražim da se iz Dervente izbjegli narod i razbijena, depresivna vojska pusti u Hrvatsku. Svi ti ljudi su bili na ledini s BiH strane mosta, nije bilo nikakvog pokušaja da se negdje smjeste, uostalom nitko nije ni znao što se zapravo događa u Derventi.
10. Zove me telefonom predsjednik Vlade gospodin Franjo Gregurić i prosvjeduje što sam pustio ljude u Hrvatsku, „gdje će on s njima“? (Datum ?)
Odgovaram mu da ti ljudi ne mogu noćima spavati na ledini, da će početi pucnjava i „neka ih nahrani i odvede na granicu prema Europi, neka kaže da Hrvatska više ne može izdržati teret

agresije i stotine tisuća prognanika iz BiH, neka problem malo prebaci na Europu jer će jedino na taj način Europa shvatiti da problem postoji i možda će, ta Europa, problem agresije tada početi rješavati na način koji ne će biti samo deklarativno nadmudrivanje“.

11. Tražim dragovoljce za prelazak preko Save!
Nitko ne može izdati zapovijed da se ide ratovati u drugu državu. Možda je netko i može napisati, ali svi časnici i vojnici HV-e znaju da takvu zapovijed mogu odbiti bez ikakvih posljedica.
12. Dobrovoljno prelazi grupa iz Vukovara – tridesetak boraca, manje od pola satnije 2“A“ brigade, momci s kojima sam ratovao u Sunji – Crnković, Cavrić, ..., Sven Lasta.
13. Te ljude uvodim (osobno kako se to kaže) na crtu, raspoređujemo se. Pomaže mi jedan domaći momak – poginuo je nekoliko dana kasnije.
14. Razgovaram sa Zapovjednikom 139. i 157. brigade – ne ide im se preko Save, što je i razumljivo. Oni dobro znaju da se tamo preko ne zna „Tko pije, a tko plaća“.
15. Tražim (stalno tražim) sredstva za utvrđivanje položaja i za vrijeme mog boravka nisam dobio ništa – baš ništa.
16. O tome što sam radio na prednjoj crti ne želim pričati, a ne želim pričati ni kako su izgledale borbe.
Samnom su bila dva vozača, bio je tamo i Romić i Janko FA i Crnković, i, i, i zapovjednik 101. brigade HVO-a i grupa Vukovaraca kod vodotornja pa ako nekoga od velikih hrvatskih novinara ili drugog zaniteželnog istraživačkog svijeta bude interesiralo može ih pitati.
17. A kada je tenkovska granata pogodila položaj (iza jedne kuće kod Žeravca) mojih momaka iz Sunje, ubila jednog mladića, otkinula nogu Miroslavu Crnkoviću (i još neke dijelove tijela), ranila još nekolicinu, među njima i Svena Lastu, i kada sam otkrio da u kući u kojoj je trebao biti Sanitet nema nikoga, i kada smo ipak zbrinuli te ljude u bolnici u Slavonskom Brodu pojavio se general Petar Stipetić s Josipom Perkovićem.
18. I sve što sam ja generalu Petru Stipetiću kao ratniku i vojniku imao reći rekao sam tada. Prilikom iznošenja svog mišljenja stradao je i dio namještaja u jednoj školi: Nisam vrijeđao gen. Stipetića, to nije stil koji smatram dobrim, ako iznošenje mišljenja nije vrijeđanje kako se to obično smatra u društvu „općeg bratstva i jedinstva“.
19. Nikome nisam napisao zapovijed da pređe Savu i ode u Bosansku Posavinu i nikome nisam napisao zapovijed da ode iz Bosanske Posavine. To nisu bile moje ovlasti.
20. Ja sam tamo boravio kao borac koji je imao nešto autoriteta i radio sam to što sam radio i borio se tako kako sam se borio. O tome, iz razloga pristojnosti, mogu govoriti samo oni koji su tamo samnom bili. Oni koji su bili samnom i ja nismo u vrijeme boravka izgubili niti metar bojišnice.
21. Događaj:
Prilikom obilaska crta, na punktu prema Vodotornju, u dva sata poslije pola noći susreo sam grupu vojnika (50-60 ljudi) kako idu cestom .
Pitam: „Tko je zapovjednik“?
Odgovor je: „Ja sam !“
„Kako se zove postrojba“?
„Zmajevi od Bosne“, odgovara mladić koji se predstavio kao zapovjednik i čije sam ime zaboravio.
Pitam : „Kuda idete“?
Odgovara : „Zapovjedbno je povlačenje“.
„Tko je zapovjedio povlačenje“?
Odgovor je : „General Praljak“ !
„Ja sam general Praljak“, kažem, „i nikakvog povlačenja nema“.
Kažem da idemo nazad.
Jednostavno su nestali u šumi i mraku.

22. Informacija:

Nekoliko dana prije pada Bosanskog Broda u Slavonki Brod je sa svojom svitom došao i Alija Izetbegović da vidi što mu radi i kako ratuje regularna vojska HVO-a. Pitao ih je mogu li izdržati još dva – tri dana, jer će on zapovijediti Seferu Haliloviću da im pošalje pojačanje.

Kakvo pojačanje, kuda će poslati, koju vojsku !?...

Blagi moj Bože !

Samo nedostaju rečenice „Drugovi, led je krenuo“ i „Pješake treba voljeti“ da uokvirimo sliku impresionistički slikanog vojnog krajolika.

A za cijelo vrijeme borbe za „Koridor“ Tuzlanski korpus A-BiH nije kurcem ni mrdnuo, niti je Sefera Halilovića bila briga što se događa s tim Hrvatima i Muslimanima u Posavini.

To nije bio njegov primarni interes.

A momci su se usprkos svemu borili i hrabro i časno.

Nakon deset, vjerojatnije dvanaest dana izbivanja, vratio sam se u Zagreb i usmeno izvjestio što tamo u Posavini jest i što bi trebalo učiniti. Je li je bilo moguće učiniti to što je trebalo učiniti drugo je pitanje, ali o svemu tome opširnije nekom drugom zgodom.

I tako sam ja Posavinu napustio 11.07.1992 godine (možda 12.07.) dok je Posavina pala 06. ili 07.10.1992. godine. Tri mjeseca poslije mog odlaska. A prema Stipetiću i ostalim genijima ja sam kriv. Ma bravo !

Svima koji se žele baviti ovom temom pružam dokumentaciju na CD-u.

Ako pri pregledu činjenica uložite malo truda i upotrijebite malo logike kod stvaranja mišljenja i zaključaka doći ćete i do istine.

Kako je jednom dijelu hrvatskih novinara, političara, a i drugih ljudi kopanje po činjenicama posao vulgaran i glup, posao težak i ispod njihove intelektualne razine, kako im je nešto što se zove logika, disciplina koja bi te činjenice trebala slagati u razumne, misaone cjeline uglavnom strana, to umjesto istine dobivamo impresije i dojmove, laži, i opsjene, političke diskvalifikacije i uvrede.

Ti su vrli istraživači bježali kao vrag od tamjana od matematičkih misaonih izvoda i od snage i jasnoće fizikalnih zakona, njima su se još u školi gadili Platonovi „Dijalozi“, to suho, isprazno štivo, ta logika kvarila je umjetnički dojam idealnog komunističkog svijeta i osnovnog postulata komunističkog intelektualnog promišljanja.

„Tako jest, jer je rekao drug Tito, drug Aca, drug Bakarić, drug Begić, itd, itd...“

Današnji drugovi, nastavljači logike velikih drugova kažu da je Franjo Tuđman prodao Bosansku Posavinu i da je oružje išlo samo u Hercegovinu, a i Praljak je dobrano kriv u svemu tome.

Neće biti tako.

Gospodin Đuro Matuzović i njegovi momci iz Orašja, eto nisu slušali nikoga, ni predsjednika Tuđmana, ni Tusa, ni Stipetića, ni Štefaneka, bogme ni Praljka.

Momci su se organizirali, ukopali, borili i ostali nepobjedivi.

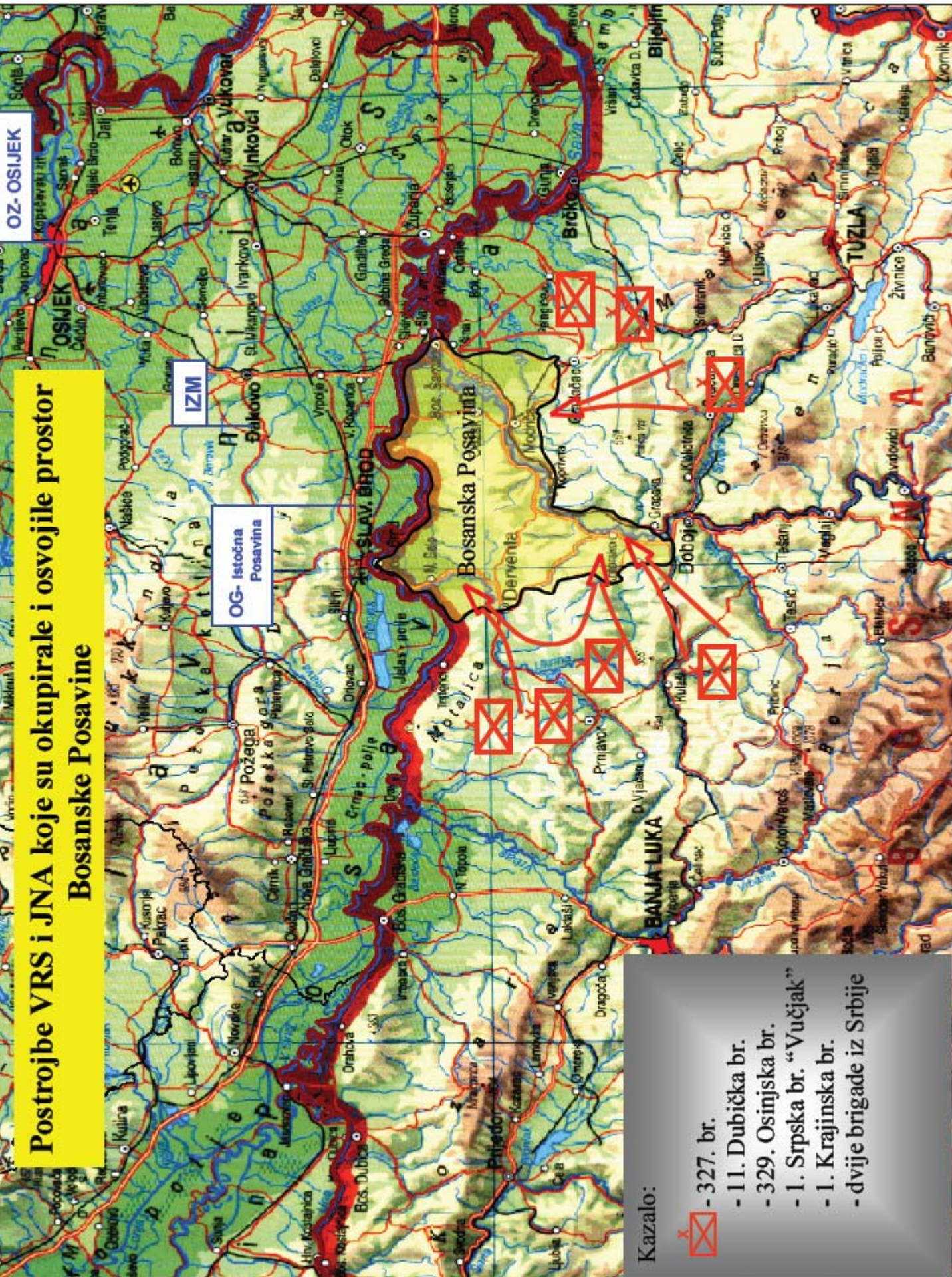
I ako hrvatski narod u BiH (suveren i konstitutivan narod) ikada dobije svoj federalni prostorni dio Orašje će biti u njemu.

Slobodan Praljak

SADRŽAJ

Predgovor	4
Operativna zona Osijek i IZM Đakovo	13
Analiza i zaključci o bojnom djelovanju na Brodsko – Derventskom bojištu u periodu od 28.09. do 07.10.1992. god	21
Dokumenti koji se odnose na ulogu gen. Praljka u Bosanskoj Posavini	24
Izvješća o razvoju ratne situacije u Bosanskoj Posavini	32
Dokumenti o uporabi HV-e, Stipetić-Šušak-Praljak	51

Postrojbe VRS i JNA koje su okupirale i osvojile prostor Bosanske Posavine

Kazalo:

- - 327. br.
- 11. Dubička br.
- 329. Osinjska br.
- 1. Srpska br. "Vučjak"
- 1. Krajinska br.
- dvije brigade iz Srbije

Organizacijska shema zapovijedanja postrojbama na prostoru Bosanske Posavine tijekom ratnih sukoba zijekom 1992. godine.

Snage angažirane na prostoru Bosanske Posavine:

1. Snage bosanskih Hrvata – organiziranih u brigade HVO Istočne Posavine
2. Dijelovi hrvatske vojske bilo kao cjelovite brigade ili manji dijelovi ustrojbenog oblika razine bojne ili satnije.

Uspostavljena zapovjedna struktura :

1. Zapovjedništvo operativne grupe “Istočna Posavina” sa sjedištem u Slavonskom Brodu, Republika Hrvatska, zapovjednik operativne grupe, pukovnik Vinko Štefanek.
2. Zapovjedništvo slavonskog vojišta, sjedište u Đakovu, kao zapovjednik imenovan tada general Petar Stipetić. U zapovjednom lancu nadređeno je zapovjedništvu operativne grupe “Istočna Posavina”.
3. Zapovjedni lanac završava na razini Glavnog stožera Hrvatske Vojske, Zagreb, na čijem je čelu tada general Antun Tus.
4. Dio obaveza u zapovjednom lancu preuzima i zapovjedništvo operativne zone Osijek na čijem je čelu tada brigadir Vinko Vrbanac. Ovo zapovjedništvo nema zapovjedne ovlasti prema OG “Istočna Posavina” podređeno je zapovjedništvu slavonskog bojišta, uglavnom odgovorno za pripremu i uput svojih postrojbi kao pomoć postrojbama HVO pruža i logističku i drugu potporu u granicama mogućnosti.
5. Zapovjedni lanac je u potpunosti uspostavljen od taktičke, operativne do strategijske razine. Snage HVO “Istočna Posavina” u potpunosti su ukomponirane u zapovjedni sustav Hrvatske vojske. Snage HVO Istočne Posavine nisu razvile i uspostavile bilo kakvo operativno zapovjedništvo, zapovjednici brigada HVO vezani su izravno na zapovjedništvo OG “Istočna Posavina” koje je u zapovjednom lancu HV-e.
6. Zapovjedništvo OG “Istočna Posavina” zadaće iz svoje nadležnosti izvršava na osnovu zadataka zapovjedništva slavonskog vojišta. Zapovjednik OG “Istočna Posavina” podređenim snagama HVO i HV zapovijedao je u okviru dodjeljenih ovlasti nadređenog zapovjedništva i za svoj rad, stanje na bojišnici, stanje u potčinjenim i pridodanim postrojbama, odgovoran je prvo nadređenom zapovjedništvu.

7. Postavlja se pitanje što se u zapovjednom lancu odigrava na samoj bojišnici, da li taj zapovjedni lanac postoji i kako funkcionira, odnosno, kako na njega utječe nadređeno zapovjedništvo bilo u Slavonskom Brodu ili u Đakovu.

ŠTA KAŽU NEKI OD BROJNIH DOKUMENATA ?

- a) 28.06.1992. Zapovjedništvo OG “Istočna Posavina” U SVOM IZVJEŠĆU IZM Đakovo pod brojem klasa 81/92-02, Ur. Broj: OG-17/92-149 za Derventsko ratište konstatira; “Linija zapovijedanja postrojbama u ovom dijelu ratišta gotovo da ne funkcionira”. Budući da se radi o izvješću, za ovako stanje znaju i u Slavonskom Brodu, Đakovu. Što su uradili, da li je to njihova linija zapovijedanja. Konstatirajmo – ubrzo su pali Modriča i Derventa.
- b) 29.06.1992. godine OG “Istočna Posavina” izvješćem koje upućuje IZM Đakovo, klasa: 81/92-02, Ur. Broj: OG-17/92-150 a vezano za izvlačenje bataljuna 127. brigade HV u točkama 3 i 4 navodi; “Početak izvlačenja Nije nam poznat, a nitko nam se nije ni javio. Ne znamo gdje se postrojba nalazi“.
- c) 02.07.1992. godine u izvješću upućenom IZM Đakovo stoji; “I dalje po zapovijedi o angažiranju svježih snaga nema realizacije, a na osnovu naših saznanja niti će biti realizovane zapovijedi o angažiranju 132. br, 106. br, 107. br.” znači da oba zapovjedništva znaju da njihove zapovijedi neće biti realizovane.
- d) 03.07.1992. godine u izvješću upućenom na IZM Đakovo, Klasa: 81/92-02, Ur. Broj: OG-17/92-179, a odnosi se na Derventsko ratište stoji; “ Linija zapovijedanja je totalno narušena“.
- 4) Tempo osvajanja prepuštenog teritorija od strane neprijatelja je dosta slab. Napreduju oprezno, tako da je većina prepuštenog teritorija još uvijek prazna, ali snage 103. brigade nisu u stanju da se vrate na polazne pozicije. “ Ovako je pala Derventa, bez bilo kakve reakcije na zapovjedništva OG “Istočna Posavina” ni zapovjedništva slavenskog vojišta.
- 5) Dokumenti od 13.07.1992. godine u formi izvješća , Klasa: 81/92-02. Ur. Broj: OG-17/92-292 pod Odžak stoji ; “Totalni kaos – naše jedinice se izvlače”. Postavlja se pitanje zašto nijedno zapovjedništvo nije (OG ili ZSV) ništa uradilo na poboljšanju zapovjedne linije u vrijeme od izvješća pod 7d (03.07.92.) do ovoga od 13.07.92. Očigledno se oba zapovjedništva ponašaju neodgovorno, činovnički provocirajući u svojim uredima daleko od mjesta događanja, bezbroj zapovijedi koje nema tko sprovoditi. Ovakvim ponašanjem došlo se konačno i do 06.10.1992. godine kada pada i Bosanski Brod.
- 6) U dokumentu, Klasa: 81/92-02, Ur. Broj: OG-17/92-814 od 06.10.1992. godine u 10:00 sati stoji; “ Napuštanjem linije fronta od strane 3 A. Brigade, neprijatelj došao do same periferije grada”.

- 7) U dokumentu sačinjenom u 13:00 sati, istoga dana, Klasa: 81/92-02, Ur. Broj: OG-17/92-816 stoji ; “ Linija fronte više ne postoji, snage obrane BiH se povukle u Slavonski Brod”.
- 8) Pravo stanje može se sagledati u izvješću zapovjedništva slavonskog bojišta, Klasa: 032-10/92-01, Ur. Broj: 1076/5-01-92-205 od 12.10.1992. godine, poglavito treba analizirati zaključke.
- 9) U svim propisima i aktima zapovijedanja stoji:
- a) Pravo zapovijedanja postrojbama je u nadležnosti zapovjednika, njega pripada ali i odgovornost, ovo svakako se odnosi i na zapovjednika OG “ Istočna Posavina”
 - b) Uputstva i pravila kažu da zapovjednik određene razine može ovlastiti nižu razinu za sveukupno zapovijedanje na dijelu bojišta ili pak na cijelom bojištu, ali pravila kažu da nadređeni i dalje snosi odgovornost za sveukupno stanje stanje na toj bojišnici pa tako i zapovjedništvo slavonskog vojišta kao nadređeno zapovjedništvu OG “Istočna Posavina”.

Izvlačenje snaga – uloga generala Praljka

1. Zapovjedništvo OG “ Istočna Posavina” pisanim dokumentom – izvješćem Klasa: 81/92-01, Ur. Broj OG-01/92-252 od 10.07.1992. godine, izvjestio je generala Praljka o angažiranju HV u interesnoj zoni. Po ovom izvješću, navedene su postrojbe HV: TG-153, 1/127.br., 157. br., 139. br., 106. brigada, 107. brigada i 136. brigada.
2. U dokumentu Klasa: 81/92-02, Ur. Broj: OG-17/92-279 od 11.07.1992. godine, daje se obrazloženje odluke za izvlačenje snaga na obrambenu liniju obodnog kanala na ratištu Bosanskog Broda. U točki 1. stoji; “ Zbog nemogućnosti kvalitetnog pokrivanja linije, donešena je odluka o izvlačenju na obrambenu liniju obodnog kanala”. U točki 2. stoji; “ 2. brigada ZNG izvučena je i upućena u garnizon po zapovijedi general Praljka. Satnija 109. brigade HV napustila je položaj bez odobrenja”.
3. Kada se sagleda izvješće, Klasa: 81/92-161, Ur. Broj: 06-11/92-214 od 06.07.1992. godine, uočava se u tom dokumentu da je uvedena jedna satnija 2. A brigade (očigledno nije upućena cijela 2. A brigada).
4. Po dokumentu Klasa: 81/92-01, Ur. Broj: OG-01/92-161 od 11.07.1992. godine, neosporno je da zapovijed za izvlačenje satnije 2. A brigade izdaje pukovnik Vinko Štefanek.
5. Po dokumentu Klasa: 81/92-01, Ur. Broj: OG-01/92-277 od 11.07.1992. godine, pukovnik Vinko Štefanek zapovjedno izvlači i 1/127. brigade sa ovoga ratišta. Dokument se potpisuje u ime Vinka Štefaneka i u točki 4 stoji “ne znamo gdje se postrojba sada nalazi...”. Postavlja se pitanje da li zapovjedništvo OG “ Istočna Posavina “uopće zna gdje su joj postrojbe, jer zna se 1/127. brigade su joj postrojbe izvukao 29.06.1992. godine. Koga to Vinko Štefanek zapovjedno izvlači 11.07.1992. godine ? Ovdje je zanimljivo pogledati i dokument Klasa: 81/92-02, Ur. Broj: OG-01/92-141 od 27.06.1992.godine gdje se kaže: “Bataljun 127. brigade HV nije sukladno izdanoj zapovijedi ušao u sastav 3. A brigade ZNG i opća je ocjena da se taj bataljun uopće neće moći angažirati na ovom ratištu. Dokaz katastrofalnog stanja u sustavu koji kaže da 3. A brogada ZNG HV pod zapovjedanjem I. Basarca napušta zonu odgovornosti ... I vraća se na lijevu obalu r. Save. 1/127. brigade HV nije posjeo liniju za obranu po zapovijedi.
6. Vidljivo je da su ovi dokumenti kontradiktorni, vidljivo je da zapovjedna struktura ne zna gdje su joj postrojbe, operativni časnik ne zna tko je naredio povlačenje, ne zna se da li su postrojbe uopće došle na ratište.
7. Iz ovih dokumenata uočljivo je da Praljak nije izdao naređenja za izvlačenje već netko drugi. Zapovjedna struktura koja u stvarnosti ne poznaje situaciju, koja nigdje i nikada nije ispoljila svoj utjecaj ne znajući šta je i kada zapovjeda, očito traži način da se opere od odgovornosti.

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA

OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

Klasa: 81/92-02

Ur.broj: OG-17/92-149

Slav. Brod, 28. 6. 1992.

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

OPERATIVNA ZONA OSIJEK
IZM ĐAKOVO

PREDMET: Operativno izvješće za dan 28. 6. 1992.
karta 1 : 50 000

Tijekom današnjeg dana situacija na području zone odgovornosti OG "Istočna Posavina" je bila slijedeća:

Derventsko ratište:

Nastavljeni art. pješ. napadi neprijatelja duž cijele linije obrane. Snage naših postrojbi nisu konsolidirane i dalje se nastoji prema zapovijedi stabilizirati i urediti linija obrane.

Linija zapovjedanja postrojbama u ovom dijelu ratišta gotovo da ne funkcionira. Prema zapovijedi, u jutarnjim satima uvodi se postrojba 157. br. HV jačine 1 bataljuna. Većih pomaka neprijatelja nije bilo što nije rezultat naših jakih obrambenih linija nego opreznih aktivnosti neprijatelja. Bez uvođenja svježih snaga u liniju obrane i stvaranja rezerve u dubini neće se moći održati dostignuta linija obrane.

Modričko ratište:

Neprijatelj ovladao teritorijem desne obale r. Bosna uključujući i grad Modriču.

Po samoinicijativnom izvlačenju bataljuna Požega iz rajona Garevac i unesenoj panici u postrojbe HVO napuštene su sve linije obrane i praktički teritorij prepušten neprijatelju.

Trenutno neprijatelj oprezno ulazi u napuštene teritorij, stoga je izdana zapovijed 102. br. Odžak za izvidanje, procjenu situacije i mogućnost angažiranja postrojbi na ponovno uspostavljanje linije obrane na dijelu napuštenog teritorija.

102. br. HVO u sudjelovanju sa dijelom modričkih snaga uspostavlja liniju na lijevoj obali r. Bosne.

Neprijatelj nastavlja aktivno djelovanje na pravcu Jakeša i Pećnika.

Prema ob. podacima neprijatelj planira opći napad na Gradačac jakim snagama iz pravca Pelagićeva i Obudovca, o čemu je obavještena 107. br. HVO.

Podataka o aktivnostima u rajonu Brčkog nemamo.

U rajonu Šamačke i Oraške brigade djelovanje neprijatelja ispoljeno artiljerijom Pomaka linija nije bilo.

U rajonu Odžaka i Modriče bilo je aktivno neprijateljsko zrakoplovstvo.

PZO 108. br. HV na položajima u rajonu Odžaka srušile su jedan zrakoplov tipa MIG-21 koji je pao u s. Crkvina, što je potvrđeno i od strane neprijatelja slušanjem njihovih radio-veza.

Tijekom dana neprijateljsko topništvo je intenzivno napadalo s. Babina Greda, s. Šamac, Sl. Brod, Sl. Kobaš.

OPERATIVNI DEŽURNI:

bojnik

Željko Sadorski

PRIMLJENO:	22.06.92 u 20 30 s	?	Č3
	DATA	POST	POTPIS
OBRADENO:	22.06.92 u 21 00	?	Č3
		POST	POTPIS
PREDANO:	22.06.92 u 21 15	?	Č3
	21 30 s	POST	POTPIS
	VALJANJE	HITNOST	POTPIS

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
ŠIFRIRANO

"ISTOČNA POSAVINA"

Klasa: 81/92-02
Ur. broj: 06-14/92-150
Sl. Brod, 29.06.1992.god.

IZM-O.Z.-OSIJEK - ĐAKOVO

PREDMET: IZVIJEŠĆE- o napuštanju bataljuna 127.br. HV

1. Prema saznanjima u razgovorima sa zapovjednikom navedene postrojbe radilo se o 1/127. br.HV.
2. Vrijeme dolaska postrojbe i način uvođenja dogovoren je između zapovjednika 127. br. i 3. br. A. Zadatak za posjedanje linija i dodjela zone odgovornosti također je definiran na isti način. O.G. - Istčna posavina samo je informirana od zapovjednika 3. br. "A" o načinu kojim će biti navedeni bataljun angažiran.
3. Početak izvlačenja postrojbe koja je manjim dijelom prešla r. SAVA, kao i ostali dio postrojbe koji je bio stacioniran u s. Završje (Jezero Petnja), nije nam poznat, a nitko nam se nije ni javio.
4. Neznamo gdje se postrojba sada nalazi, ali znamo da nije na teritoriji Sl. Broda niti naše zone odgovornosti.
5. Zapovjednik bataljuna je bojnik - Renato prezime neznamo.

PRIMLJENO: 20. 9 00 40' PIRKL
POTPIS

OBRAĐENO: 7 15 40' PIRKL
POTPIS

PREDANO: 9 40 30' PIRKL
POTPIS

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

Klasa: 81/92-02

Ur.broj: OG-17/92-175

Slay Broj: 02.07.1992.

Vojna tajna

STROGO POVJERLJIVO

ŠIFRIRANO

PRIMLJENO: 02.07.92. u 16,20 s "P"
DATUM VRIJEME HITNOST POTPIS

OBRADENO: 02.07.92. u 16,30 s "P"
DATUM VRIJEME HITNOST POTPIS

PREĐANO: 02.07.92. u 16,35 s "P"
DATUM VRIJEME HITNOST POTPIS

GS - HV

OZ OSIJEK

IZM OZ OSIJEK - ĐAKOVO

PREDMET : IZVJEŠĆE za dan 02.07.92. do 15,00 sati

Situacija na Derventskom ratištu i dalje je kritična na međuprostoru Rabić - Karaula gdje neprijatelj silovito napada i lagano napreduje.

I dalje po zapovjedi o angažiranju svježih snaga nema realizacije, a na osnovu naših saznanja niti će biti realizirane zapovjedi o angažiranju 132. br., 106. br., 107. br.

Iz današnjeg razgovora sa 136. br. koja je danas također na izviđanju, ne može se ništa bolje očekivati.

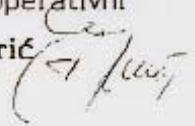
Cijenimo da će razvoj situacije ovakvim odnosom prema neizvršavanju zapovjedi izmijeniti potpuno odnos snaga, a teritorij će se morati napustiti bez daljnje borbe zbog gubitaka i iscrpljenosti.

Stanje u reonu Pećnika i Jakeša trenutno stabilizirano. Na crti obrane Šamačke i Oraške brigade nema promjena, a niti značajnih aktivnosti.

Na teritoriji Gradačca neprijatelj vrši pritisak sa svih strana, ali crta obrane nije promijenjena.

Dežurni operativni

Ivo Đurić

2 - 1381

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OG ISTOČNA POSAVINA

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

Klasa : 81/92-02

Broj : OG-17/92-179

Slav. Brod, 3.7.1992.

IZM OZ OSIJEK
D A K O V O

PREDMET: Dnevno operativno izvješće
za dan 3. 6. 1992.

Od posljednjeg izvješća, a tijekom noći i jutra situacija u zoni odgovornosti OG "Istočna Posavina" je bila slijedeća:

Derventsko ratište

Tijekom noći i jutra nije bilo jačih neprijateljskih napada, no snage 103. Derventske brigade nisu konsolidirane. Linija zapovjedanja je totalno narušena. Snage su demoralizirane i potpuno organizacijski rastrojene. Veliki dio teritorija se prepušta bez borbe. Sinoć je dogovorena linija obrane koja još nije posjednuta, a trebala bi biti na potezu s. Begluci - tok r. Ukrina - Žirovine - komunikacija u s. Polje - tt 199 - uključno Cerik (tt 210) - uključno Pašiči - uključno 269 - uključno Karaula i dalje se veže na lijevov susjeda 101. br. HVO.

Sukladno zapovijedi zapovjednika slavonskog bojišta ubrzano se radi na pripremanju postrojbi 108. br. za uvođenje na ovo područje.

Tempo osvajanja prepuštenog teritorija od strane neprijatelja je dosta slab. Napreduje oprezno, tako da je većina prepuštenog teritorija još uvijek prazna, ali snage 103. br. nisu u stanju da se vrate na polazne pozicije.

Odžačko ratište

Napadi neprijatelja manjim intenzitetom. Radi se na konsolidiranju obrane snaga 102. br. HVO.

U zoni odgovornosti 101. br. (Podnovlje) većih pomaka nije bilo. No zbog situacije na lijevom krilu (snage 103. br.) aktivnosti 101. br. su obustavljene.

12-1714

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

Klasa: B1/92-02
Ur.broj: OG-17/92-252
Slav. Brod, 13.07.1992.

- GS HV
- OZ OSIJEK
- IZM OZ OSIJEK - ĐAKOVO

PREDMET : Izvješće za 13.07.92.
od 6-18 sati

- BRČKO - povremeni napadi - linija se nije promijenila.
- GRADAČAC I TRAMOŠNICA - stanje teško - traže pomoć.
- ORAŠJE - manje borbe - linija nepromijenjena.
- SLAVONSKI ŠAMAC - manje borbe - zarobili 2 četnika - linija ostala ista.
- ODŽAK - totalni kaos - naše jedinice se izvlače.
- BOSANSKI BROD - stanje loše - linije poremećene.

OPERATIVNI DEŽURNI
Antun Katalinić

Antun Katalinić

PRIMLJENO:	13. VII.		
	DATA	VRJEME	POTPIS
OBRADENO:	13		
	DATA	VRJEME	POTPIS
PREDANO:			
	DATA	VRJEME	HITNOST POTPIS

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA

Vojna tajna
~~Službeno~~ povjerljivo
Paket - radiom

Sl. I. ISTOCNA POSAVINA
Slavonski Brod, 06.10.1992.

Uredna : 81/92-02
Sl. br. : 06-17/92-

8/17
35

OZ OSIJEK

IZM OZ OSIJEK - DJAKOVO

PREDMET: IZVANREDNO OPERATIVNO IZVJESCE U 10.00 SATI

SLAVONSKOBRODSKO RATISTE:

U nastupanjem linije fronta od strane 3.A brigade, neprijatelj dosao do same periferije grada. Civilno stanovništvo je u velikoj panici, a neprijatelj (topnickom vatrom, most na rijeci Savi te komunikaciju.

U sprecnom topnickom vatrom sprecava se prodor neprijateljskih snaga na komunikaciju B.Brod - Derventa.

U juznom djelu linije fronte osjeca se uznemirenost zbog novonastale situacije.

Neprijatelj topnickom vatrom neprestano tuce Slavonski Brod.

Rezurni operativni :

K. Joslav Porupski

	DATUM	SATI	HITNOST	POTPIS
PRIMIO:	_____	u _____	_____	_____
OBRADIO:	_____	u _____	_____	_____
PREDAO:	06-10-1992	u 11.00	_____	<i>[Signature]</i>

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Paket - radiom

6. ISTOCNA POSAVINA
Slavonski Brod, 06.10.1992.

asa : 81/92-02
br. : 06-17/92- 816

OZ OSIJEK

IZM OZ OSIJEK - DJAKOVO

EDMET: VANREDNO IZVJESCE U 13.00 SATI

BOSANSKOBRODSKO RATISTE:

fronte više nepostoji, snage obrane BiH se povukle u Slavonski Brod. grupe branilaca pružaju otpor na pojedinim točkama prilaza u grad. gledajući Bosanski Brod je praktično pao (šanse za uvodjenje nekih su minimalne. Na južnom djelu ratista u rejonu s. Korace i s. Sjekovac obrane 157.br. i 111 TG organizirale su polukružnu obranu radi anja uvjeta za organizirano povlačenje preko rijeke Save. HV-a uz pomoć specijalnog voda MUP-a organiziraju obranu mosta eci Savi. tsko-bosanskoprodsko ratiste zaposjedaju snage okupatora.

operativni :

Branko

	DATUM	SATI	HITNOST	POTPIS
PRIMIO:	_____	u _____	_____	_____
OBRADIO:	_____	u _____	_____	_____
PREDAO:	06 -10- 1992	u 13.30	_____	<i>[Signature]</i>

ANALIZA I ZAKLJUČCI O BOJNOM DJELOVANJU NA BRODSKO - DERVENTSKOM
BOJIŠTU U PERIODU OD 28.09. DO 07.10.1992.GOD.

Borbena djelovanja u Bosanskoj Posavini temelje se na sporazumu o prijateljstvu i suradnji između Republike BiH i RH točka 6 i 8 od 21.05.1992.god. i zapovjedi GS HV od 29.05.1992.god., te zapovjedi zapovjedništva Slavenskog bojišta od 16.09.1992.god o poduzimanju djelotvornijih mjera za blješnje sadejstvo koordinaciju i podršku snaga HVO od strane jedinica HV.

Pored ove zapovjedi GS HV i zapovjedništvo Slavenskog bojišta izdali su i više drugih zapovjedi, upozorenja i uputa za učinkovitije borbena djelovanja na tom području. Posljednjih dana mjeseca rujna i početkom listopada operativna situacija na Brodskom - Derventskom dijelu fronta pokazuje stalni trend pogoršanja. Snage neprijatelja su ojačane i neprekidno izvode nane tenkovsko - pješake napade uz cijele crte fronte uz snažnu potporu topništva i zrakoplovstva. Pored ovog intenzivirana su borbena djelovanja po Slavenskom Brodu i svim naseljima Brodske Posavine. Snage HV i HVO uspijevaju odlučnom obranom održati crtu fronte i pored slabe materijalne opskrbljenosti streljivom posebno za topničku potporu, dok je moral dijela jedinica HV a naročito HVO dosta nizak i u opadanju, zbog slabe snage i organiziranosti te nejasno definiranih ciljeva za odlučnije pružanje otpora na prostoru Bosanske Posavine.

TESEK BORBENIH DJELOVANJA DO 06.10.1992.GOD.

Na Brodsko - Derventskom dijelu ratišta angažirane su snage Banjalučkog korpusa sastava: 327. mot. br., Osinjaska brigada, Srpska brigada "Vučjak", Krnjinska brigada, Dubička brigada, Krajiški odred i Banijski odred ukupne jačine oko 5000 ljudi, tankova 30, OT 10, MB 120 mm oko 20, a topničku potporu navedenih snaga davale su topničke postrojbe jačine jednog mješovitog topničkog puka.

Koncem rujna mjeseca ove snage intenzivnije su ofanzivno djelovale u zahvatu pravca: Darventa - Koraće, ka Novom Selu, da bi početkom listopada zbog neuspjeha na ovom pravcu prenijele težište djelovanja na pravac: Žeravac - Unka-Kolibe - Kričanovo.

Karakteristika neprijateljevog djelovanja ogleda se u stalnim tenkovsko-pješaćkim napadima manjih snaga na više pravaca. Napadne grupe obično su bile sastavljene od 3 - 5 tenkova, nekoliko OT, PRAGA i vodi oslabljena četa pješastva. Sve do 30.09.1992.god. neprijatelj nije imao nikakvih rezultata a crta fronte uglavnom je uspješno branjena i pored stalnog nedostatka streljiva svih vrsta. U toku 28. do 30.09.1992.god. izvršena je snjena dijela jedinica pa je umjesto TG - 106. br. HV , TG - 105.br. HV i BG - 127.br. HV, uvedena na crtu fronte: 108.br. HV, BG - 109.br. HV i BG - 2"A"br., dok je na jugozapadnom dijelu uvedena TG - 111.br. HV. Ovime je crta fronte znatnije ojačana i stabilizirana, a u rezervi Slavenskog bojišta punu borbenu spremnost još 25.09.1992.god. stavljen je BG - 3"A" br. - jačine jednog bataljuna u gotovosti za djelovanja prema razvoju situacije. Pored ovog 02.10.1992.god. naređeno je OZ Osijek da iz sastava 121, 123, 132, 135 i 109 br. HV izdvoji dio snaga jačine BG - do 200 ljudi za ojačavanje crte fronte. U toku 30.09.1992.god. dolazi do slabijeg napada neprijatelja na sektoru Zborišta u zoni odgovornosti 4/108.br. HV i dijelova BG 109. br. HV pri čemu se 4/108.br. HV izvlači sa crte fronta kao i BG 109.br. HV koja 01.10.1992.god. napušta crtu fronte i odlazi samovoljno bez odobrenja u matični garnizon. OG "Ist. Posavina" zatvara narušenu crtu fronte dijelovima 101.br.HVO i uvođenjem BG - 2"A" br. ali uz gubitak prostora u rajonu Zborišta.Ovime je crta fronte ponovno stabilizirana sve do 04.10.1992.god.

Na intervenciju OG "Ist. Posavina" dio snaga 4/108 br. HV vraćen je u zonu odgovornosti (svega 35 ljudi). U toku 04.10.1992.god. BG - 2"A" br. i dijelovi 101.br. HV i 3/108. br HV pokušavaju ofanzivnim djelovanjem povratiti izgubljeni dio Zborišta i utvrditi crtu fronte na ranijim položajima.

U toku ovih borbenih djelovanja zbog gubitaka i ranjavanja zapovjednika BG - 2"A" br. napad ne uspijeva a snage se izvlače prema Donjim Kolibama i Parašlici. Zapovjedništvo Slavenskog bojišta odobrava OG "Ist. Posavina" uvođenje rezerve (bataljon 3 "A" br.) na pravcu: Kričanovo - Kolibe sa zaposjedanjem crte fronte do 09.00 sati 05.10.1992.god., a pravac Novo Selo - Parašlika ojačava se BG - 135 br. HV . Međutim uslijed ovakove situacije na sektoru Zborišta 2 i 4/108. br, HV samovoljno bez odobrenja napuštaju svoje položaje, a da zapovjedništvo brigade o tome ne obavještava OG "Ist. Posavina".

TG - 3 "A" br. kasni sa uvođenjem i zaposjeda crtu fronte u rajonu s. Kričanovo-s. Donje Kolibe tek u 17.00 sati 05.10.1992.god., kada je već u prijedpodnevnim satima 3/108.br. HV izvučen bez odobrenja OG "Ist. Posavina" a do 17.00 sati i

1/108.br. HV , čime je kompletna 108.br. HV samovoljno napustila crtu fronta i izvukla se u Sl. Brod a ljudstvo otpustila svojim kućama na odmor.

Zapovjedništvo OG "Ist. Posavina" u večernjim satima 05.10. prikuplja dijelove 101.br. HVO i zatvara crtu fronte u rajonu Brodsko Polje na pravcu: Struga: Bos. Brod, čime zajedno sa BG - 3"A" br. pokušava konsolidirati crtu obrane. Tijekom noći 5/6.10.1992.god. BG - 3"A" br. samovoljno se izvlači sa crte fronte i samovoljno odlazi u Sl. Brod, čime je pravac s. Kričanovo - rafinerija bio otvoren za prolaz neprijateljevih snaga.

U jutarnjim satima 06.10.1992.god. kada je primjećen prodor neprijateljevih snaga na pravcu: s. Kričanovi - rafinerija, dijelovi 101.br. HVO iz Brodskog Polja u paničnom bijegu napuštaju crtu fronte, spašavaju svoje porodice i Bos. Broda i neorganizirano se izvlače u Sl. Brod,

Po saznanju da je neprijatelj presijekao komunikaciju Bos. Brod - Novo Selo u rajonu rafinerija snage sa pravca: Parašlika - Novo Selo - s. Sijekovac napuštaju borbene položaje i izvlače se ka s. Korače i dalje preko r. Sava u Slavon-sku Posavinu.

TG 111.br. HV i BG - 157.br. HV organiziraju kružnu obranu u rajonu s. Korače i nedozvoljavaju gubitak ovog dijela fronte. Od 09.00 sati do 17.00 sati zapovjedništvo Slavenskog bojišta, OZ Osijek i OG "Ist. Posavina" pokušavaju na sve moguće načine povratiti dio snaga u Bos. Brod u kome u to vrijeme nije bio neprijateljevih snaga, ali bez rezultata. Zapovjedništvo 108.br. HV i 3 "A" br. daju obaćanje da će u Bos. Brod povratiti: 108.br. HV = 250 ljudi , a 3"A" br. 1. satniju, što ne čine. Pokušaj da se iz drugih jedinica OZ Osijek dobije dio snaga ne uspijeva čime je ulaskom četnika oko 17.00 sati u Bos. Brod ist definitivno izgubljen.

Pokušaj organizacije neposredne obrane mosta na r. Sava na desnoj obali također ne uspijeva, jer niti jedna jedinica ne želi da prijeđe na drugu obalu.

U popodnevnim satima 06.10.1992.god. zapovjednik Slavenskog bojišta osotnoje zapovjedniku OZ Osijek i OG "Ist. Posavina" izdao naredenje da se osigura obrana mosta i spriječi njegovo rušenje. Zahtijevao je da se most pripremi za obranu dobro zapriječi fortifikacijskim preprekama a kolovozna traka manjim brojem protivoklopnim mina. S obzirom da ni jedna postrojba HV nije htjela da prijeđe na desnu obalu r. Sava u svrhu neposredne obrane mosta na most je upućena specijalna jedinica MUP-a Sl. Broda, a za neposrednu zaštitu određena su 4 tenka M-84 koja i u noćnim uslovima mogu štiti most, te 2 topa T - 12.

Inžinjerijskoj postrojbi 37. inž. pont. bat. naredeno je da izvrši fortifikacijsko zaprečavanje na most. te da pregleda kompletan most i skine eventualna zaostala eksplozivna punjenja sa istog.

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OG ISTOČNA POSAVINA
Klasa : 81/92-01
Broj : OG-01/92-252
Slav. Brod, 10.07.1992.

X
Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Kurirom

Dokumenti koji se odnose na
ulogu gen. Slobodana Praljka.

n/r general PRALJAK

PREDMET : I Z V J E Š Ć E o angažiranju HV
u interesnoj zoni

I. Derventsko ratište :

- prema izdanoj zapovjedi postrojba TG-153 (jačine 1000) ima gotovost za obranu 11.07.1992. god. u 08,00 sati.

Ista postrojba je stigla u reon Sl. Broda 06.07.1992. god. u popodnevnim satima (prva grupa oko 15,00 sati).

TG-153 vršila izviđanje linije obrane prema zapovjedi, a treba da posjedne liniju desno : r. Ukrina, lijevo : desna granica 1/127. br. (400 m zapadno od škole na križanju u s. Žeravac).

- 157. br. - nije prema zapovjedima angažirala dio svoje postrojbe.

- 139. br. (motorizirani bataljun) prema zapovjedima nije angažiran, danas ide na izviđanje u reonu Odžaka zbog situacije na Odžačkom ratištu.

- 106. br., 107. br., 132. br., 136. br. HV izvršile izviđanje u interesnoj zoni i nisu bile angažirane.

- Prikupljene snage razbijene 103. br. HVO nepouzdana zbog stalnog napuštanja položaja. Karakteristično za HVO da vojnici kojima je vlastito selo - mjesto palo u ruke četnika nemaju volje i interesa da brane dostignute linije, teško ih je animirati.

- Prema dosadašnjem iskustvu zapovjedi OZ OSIJEK i pretpostavljenog zapovjedništva od strane postrojbi HV se ne izvrši, ili se angažira sa kašnjenjem, a postrojbe HVO nepouzdana i nepredvidive (izuzev većeg dijela 101. br. HVO).

ZAPOVJEDNIK

pukovnik

Vinko Štefanek

KLASA: 81/92-02ur. br. 06-17/92-(278)(279)Datum: 11. 7. 1992.- Z A P O V J E D N I K U
SLAVONSKOG BOJIŠTA
- I Z M - Đ A K O V OOBRAZLOŽENJE ODLUKE
za izvlačenje na obramb.
liniju obodnog kanala
na ratištu Bos. Broda

- 1/ Zbog napuštanja položaja SIJEKOVAČKE satnije na prostoru ŽERAVCA i satnije BOS. ZMAJEVA na prostoru VIŠNIK - POPOVIĆI, došlo je do bočne ugroženosti ostalih postrojbi. Saznanjem o popuštanju linije došlo je do odljeva snaga HVO što je u potpunosti destabiliziralo liniju obrane. Zbog nemogućnosti kvalitetnog pokrivanja linije, donešena je odluka o izvlačenju na obrambenu liniju obodnog kanala.
- 2/ 2. br. ZNG izvučena je i upućena u garnizon po zapovijedi gen. PRATYKA. SATNIJA 109. br. HV napustila je položaj bez odobrenja.
- 3/ Realizacija odluke o izvlačenju na novu obrambenu liniju donijeta je bez konzultacije sa Zapovjedništvom SLAVONSKOG BOJIŠTA zbog situacije da je 40% postrojbi napustilo položaje bez dozvole, a mogućnost njihovog povratka na liniju obrane nije postojala.

11. 7. 92 22^h 0⁰ PIRKL12. 7. 92 06^h 0⁰ PIRKL12. 7. 92 01^h 0⁰ PIRKL

Zapovjednik O.G. IST. POS.

Pukovnik Vinko ŠTEFANEK

1240

J

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

R. 1495

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

Klasa: 81/92-02
Ur.broj: OG-17/92-214
Slav. Brod, 6. 7. 1992.

OZ IZM OSIJEK
D a k o v o

PREDMET: Operativno izvješće

Stanje na Derventskom ratištu

Uvođenje jedinica teče po planu zapovjednika OG. Dosad su uvedene:

- 1. bataljun/127. br.
- 2. jedna satnije 2. aktivne brigade
- 3. mješovita satnija 108. br. HV ojačana sa dobrovoljcima iz 3. aktivne brigade.

U fazi uvođenja je jedna satnija 109. brigade. Snage obrane danas su imale na ovom ratištu i gubitke:

- 2 A satnija - 1 poginuli
- 2 ranjena
- satnija 108. br. - 4 ranjena

Linija koja je zacrtana se utvrđuje i popunjava. Inženjerijski se uređuje i rezervna linija obrane po obodnom kanalu.

Agresor otežava uvođenje artiljerijskom vatrom i vatrom PAT 30/2 po raskršću kod s. Žeravac.

U rajonu Odžaka agresor je tokom dana tukao artiljerijske položaje obrane, u više navrata je pokušao na pravcu s. Novo Selo i s. Struke izvršiti forsiranje r. Bosne čamcima i pješadijom po gasu. Snage obrane su odbile napade.

Zrakoplovi su djelovali po samom gradu.

Osim art. vatre drugog djelovanja u rajonima Domaljevac i orašje nije bilo.

Brčko - stanje neobično mirno. Agresor dovodi pojačanje preko grada.

Uočen je i dovoz veće količine goriva.

Gradačac - oko 16,00 sati obrana je uspješno odbila napade iz s. Avramovina i s. Gornje Krečane.

DEŽURNI OPERATIVNI:
Branko Tubić

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSNA
OG ISTOČNA POSAVINA
Klasa : 8/92-01
Broj : 0G-01/92-161
Slav. Brod, 11.07.1992.

Strogo povjerljivo
Kurirom

Satnija 2. "A" br.
n/r Slavko Franc

**PREDMET : ZAPOVJED za izvlačenje
s ratišta Bos. Brod**

Zapovijedam da se satnija 2. "A" br. izvuče iz prostora Žeravac, te preko skele na skelskom prijelazu Sijekovac izvrši prebacivanje tokom 11.07.1992. g.

ZAPOVJEDNIK

pukovnik

Vinko Štefanek

HRVATSKA VOJSKA
OG ISTOČNA POSAVINA
Klasa : 8/92-01
Broj : OG-01/92-277
Slav. Brod, 11. 7. 1992.

Kurirom

ZAPOVJEDNIŠTVO 1/127. br. HV

U svezi razvoja situacije u interesnoj zoni i po angažiranju iste postrojbe u prethodnih 7 dana, ista postrojba je izručena u širi rejon s. Sibinj 11. 7. 1992.g. do 15,00 sati, stoga

ZAPOVJEDAM

1. Izdati pripremno naređenje i pripremiti postrojbu za marš.
2. Marš postrojbe uz sve mjere sigurnosti izvršiti pravcem Slav. Brod - Našice - Podravska Slatina - Virovitica.

ZAPOVJEDNIK OG:

pukovnik

Vinko Štefanić

2-1266

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
ŠIFRIRANO

Klasa: 81/92-02
Ur.broj: OB-14/92-150
Sl. Brod, 29.06.1992.god.

IZM-O.Z.-OSIJEK - ĐAKOVO

PREDMET: IZVIJEŠĆE- o napuštanju bataljuna 127.br. HV

1. Prema saznanjima u razgovorima sa zapovjednikom navedene postrojbe radilo se o 1/127. br.HV.
2. Vrijeme dolaska postrojbe i način uvođenja dogovoren je između zapovjednika 127. br. i 3. br. A. Zadatak za posjedanje linija i dodjela zone odgovornosti također je definiran na isti način. O.G. - Istčna posavina samo je informirana od zapovjednika 3. br. "A" o načinu kojim će biti navedeni bataljun angažiran.
3. Početak izvlačenja postrojbe koja je manjim dijelom prešla r. SAVA, kao i ostali dio postrojbe koji je bio stacioniran u s. Završje (Jezero Petnja), nije nam poznat, a nitko nam se nije ni javio.
4. Neznamo gdje se postrojba sada nalazi, ali znamo da nije na teritoriji Sl. Broda niti naše zone odgovornosti.
5. Zapovjednik bataljuna je bojnik - Renato prezime neznamo.

PRIMLJENO:	29. VI.	9:00	10'	P. Z. K.
				POTPIŠ
OBRADENO:	VI.	9:15	10'	P. Z. K.
				POTPIŠ
PREDANO:		9:40	10'	P. Z. K.
				POTPIŠ

OSIJEK

Klasa: 81/92-02

Ur.broj: 06-01/92-141

Dakovo, 27. 6. 1992.

7-1236

6.

OBRANA
Strogo povjerljivo
Šifrirano
Hitno

NAČELNIKU GS HV

generalu zbora Antunu Tusu

Poslije osobnog očevida u situaciju na Derventsko-Dobojskom ratištu (zajedno s zapovjednikom OG "Istočna Posavina"), ustanovili smo da se linija bojišnice nije bitno izmijenila.

- Dio boraca 3. br. ZNG (oko 50-ak) se povukao i nalazi se u Bos. Brodu. U toku je njihovo vraćanje na liniju obrane.

- Bataljun 127. br. HV (Virovitica), nije sukladno izdanoj zapovijedi ušao u sastav 3. br. ZNG i opća je ocjena da se taj bataljun uopće neće moći angažirati na ovom ratištu (stalno pozivaju gosp. Dečaka na dogovor, a rezultata nema).

- Prema zapovijedi, za zapovjednika TG "GREBEN" (3. br. ZNG, snage Derventske brigade i 1/127. br. HV, te snage ojačanja), određen je brigadir Basarac.

Isti nije do datog roka uspio uvezati snage koje su mu date, niti stabilnije organizirati obranu na datoj liniji.

Međutim, stabiliziranje obrane je u tijeku i prema našoj ocjeni to će se obaviti na vrijeme, ali ne može biti garancija da će se to uspješno održati.

S obzirom na to da se i kod drugih postrojbi angažiranih u zoni OG "Istočna Posavina", pojavljuju grupe koje napuštaju bojišnicu, a radi se o prostoru od vitalne važnosti za R. Hrvatsku, kao i to da se na istočnom dijelu Posavine stanje komplicira, tražim slijedeće:

1. Odobrenje za otpuštanje iz HV svakog ko se udalji ili ne želi ići u bojna djelovanja van teritorije R. Hrvatske.
2. Odobrenje za angažiranje još 2-3 brigade HV u zoni odgovornosti OG "I. Posavina", pod uvjetom navedenim u točki jedan ovog izvješća.

DOSTAVITI:

- IZM OZ Osijek
- OZM OZ Osijek
- OG Istočna posavina
- a/a

ZAPOVJEDNIK OZ OSIJEK:

brigadir

Vinko Vrbanac

42

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

Vojna tajna
STROGO POVJERLJIVO
ŠIFRIRANO

Klasa: 81/92-01

Ur.broj: QG-17/92-42

Slav. Brod, 28.06.1992.

02 OSIJEK

IZM OZ OSIJEK - ĐAKOVO

PREDMET : Izvješće vanredno 27./28.06.1992.

U popodnevnim satima 27.06.1992. dio postrojbe 3. br. ZNG - HV pod zapovjedništvom gos. brigadira Ivana Basarac napušta zonu odgovornosti na Derventskom ratištu i vraća se na lijevu obalu Save.

1/127. br. HV nije posjeo liniju za obranu po zapovjedi.

28.06.92. u 1,05 dežurni 123. T.G. izvještava da se jedinica povukla sa Modričkog ratišta i sad se nalazi u Požegi. Stanje na našoj zoni odgovornosti vrlo je složeno. Zbog dužine fronte, a malog broja gardista nemoguće je zadržati i kontrolirati zonu odgovornosti.

Potrebno u našu zonu odgovornosti što hitnije poslati 2-3 br. HV, ali bojevo sposobne.

DEŽURNI OPERATIVNI
pukovnik

Stjepan Orešković

Stjepan Orešković

PRILAZIO:	28 VI	25	1	1
OBRAĐEN:	07	1	1	1
PREDAO:	75	1	1	1

(4)

2-1263

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

Klasa: 81/92-02
Ur.broj: OG-17/92-149
Slav. Brod, 28. 6. 1992.

Dokumenti o Posavini

OPERATIVNA ZONA OSIJEK
IZM ĐAKOVO

PREDMET: Operativno izvješće za dan 28. 6. 1992.
karta 1 : 50 000

Tijekom današnjeg dana situacija na području zone odgovornosti OG "Istočna Posavina" je bila sljedeća:

Derventsko ratište:

Nastavljeni art. pješ. napadi neprijatelja duž cijele linije obrane. Snage naših postrojbi nisu konsolidirane i dalje se nastoji prema zapovijedi stabilizirati i urediti linija obrane.

Linija zapovjedanja postrojbama u ovom dijelu ratišta gotovo da ne funkcionira. Prema zapovijedi, u jutarnjim satima uvodi se postrojba 157. br. HV jačine i bataljuna. Većih pomaka neprijatelja nije bilo što nije rezultat naših jakih obrambenih linija nego opreznih aktivnosti neprijatelja. Bez uvođenja svježih snaga u liniju obrane i stvaranja rezerve u dubini neće se moći održati dostignuta linija obrane.

Modričko ratište:

Neprijatelj ovladao teritorijem desne obale r. Bosna uključujući i grad Modriču.

Po samoinicijativnom izvlačenju bataljuna Požega iz rajona Garevac i unesenoj panici u postrojbe HVO napuštene su sve linije obrane i praktički teritorij prepušten neprijatelju.

Trenutno neprijatelj oprezno ulazi u napušteni teritorij, stoga je izdana zapovijed 102. br. Odžak za izviđanje, procjenu situacije i mogućnost angažiranja postrojbi na ponovno uspostavljanje linije obrane na dijelu napuštenog teritorija.

102. br. HVO u sudjelovanju sa dijelom modričkih snaga uspostavlja liniju na lijevoj obali r. Bosne.

Neprijatelj nastavlja aktivno djelovanje na pravcu Jakeša i Pečnika.

Prema ob. podacima neprijatelj planira opći napad na Gradačac jakim snagama iz pravca Pelagićeva i Obudovca, o čemu je obavještena 107. br. HVO.

Podataka o aktivnostima u rajonu Brčkog nemamo.

U rajonu Šamačke i Oraške brigade djelovanje neprijatelja ispoljeno artiljerijom Pomaka linija nije bilo.

U rajonu Odžaka i Modriče bilo je aktivno neprijateljsko zrakoplovstvo.

PZO 108. br. HV na položajima u rajonu Odžaka srušile su jedan zrakoplov tipa MIG-21 koji je pao u s. Crkvina, što je potvrđeno i od strane neprijatelja slušanjem njihovih radio-veza.

Tijekom dana neprijateljsko topništvo je intenzivno napadalo s. Babina Greda, s. Šamac, Sl. Brod, Sl. Kobaš.

OPERATIVNI DEŽURNI:

bojnik
Željko Sadorski

PRIMLJENO:	28.06.92 u 20.30	P	Es
	DATA	ST	POTPIS
OBRADENO:	28.06.92 21.00	P	Es
		ST	POTPIS
PREDANO:	28.06.92 21.30	P	Es
	VREME	HITNOST	POTPIS

12.60

3

R. 1495

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OPERATIVNA GRUPA
"ISTOČNA POSAVINA"

Klasa: 81/92-02
Ur.broj: OG-17/92-214
Slav. Brod, 6. 7. 1992.

OZ IZM OSIJEK
Đakovo

PREDMET: Operativno izvješće

Stanje na Derventskom ratištu

Uvođenje jedinica teče po planu zapovjednika OG. Dosad su uvedene:

1. bataljun/127. br.
2. jedna satnije 2. aktivne brigade
3. mješovita satnija 108. br. HV ojačana sa dobrovoljcima iz 3. aktivne brigade.

U fazi uvođenja je jedna satnija 109. brigade. Snage obrane danas su imale na ovom ratištu i gubitke:

- 2 A satnija - 1 poginuli
- 2 ranjena
- satnija 108. br. - 4 ranjena

Linija koja je zacrtana se utvrđuje i popunjava. Inženjerski se uređuje i rezervna linija obrane po obodnom kanalu.

Agresor otežava uvođenje artiljerijskom vatrom i vatrom PAT 30/2 po raskršću kod s. Žeravac.

U rajonu Odžaka agresor je tokom dana tukao artiljerijske položaje obrane, u više navrata je pokušao na pravcu s. Novo Selo i s. Struke izvršiti forsiranje r. Bosne čamcima i pješadijom po gazu. Snage obrane su odbile napade.

Zrakoplovi su djelovali po samom gradu.

Osim art. vatre drugog djelovanja u rajonima Domaljevac i orašje nije bilo.

Brčko - stanje neobično mirno. Agresor dovodi pojačanje preko grada. Uočen je i dovoz veće količine goriva.

Gradačac - oko 16,00 sati obrana je uspješno odbila napade iz s. Avramovina i s. Gornje Krečane.

DEŽURNI OPERATIVNI:

Branko Tubić
Branko Tubić

PR-R.50

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OG ISTOČNA POSAVINA

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

Klasa : 81/92-02
Broj : OG-17/92-273
Slav. Brod, 11. 7. 1992.

OZ OSIJEK
IZM Đ a k o v o

PREDMET: Dnevno operativno izvješće

1. U Slav. Brodu je označavana zračna opasnost u 10,40 sati, 13,47 sati i 15,05 sati. Neprijateljski zrakoplovi su borbeno djelovali na skelskom prijelazu Svilaj. Žrtava nije bilo.

2. U općini Odžak je došlo do potpunog rasula. Povlače se civili i vojska. Vojnicima je zabranjen prijelaz preko Save. Činimo sve da vratimo vojnike nazad uvo-deći i nove snage iz Hrvatske.

3. Ista je situacija na ratištu Dervente i Bos. Broda.

4. U zoni obrane Šamac - Orašje, naše snage još uvijek drže položaje.

5. Gradačac je u kritičnoj situaciji i ne možemo im pomoći osim slanja naoružanja i municije preko Splita.

6. U zoni odgovornosti Brčko - nemamo sigurnih informacija.

DEŽURNI OPERATIVNI:

Pero Topolovac

PRIMLJENO:	11.07.92.	17.35	-
	<small>DATUM</small>	<small>U VREMENE</small>	<small>HITNOST POPIŠ</small>
OBRADENO:	11.07.92.	17.55	-
	<small>DATUM</small>	<small>U VREMENE</small>	<small>HITNOST POPIŠ</small>
PREDANO:	11.07.92.	18.27	-
	<small>DATUM</small>	<small>U VREMENE</small>	<small>HITNOST POPIŠ</small>

Topolovac

Republika Hrvatska
Zapovjedništvo
Slavonskog bojišta

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Hitno

Kl. 8/92-c1/p1
Ur.br. 1076/5-c1-92-281
09.09.1992.god.

Na ruke zapovjednika _____

1. Agresija na Republiku Hrvatsku od strane srpskih oružanih snaga sa područja Bosne i Hercegovine ne prestaju. Prema prosudbi snaga i nakana neprijatelja 09. ili 10.09.1992. god. moguća su pojačana bojna djelovanja u Sjevernoj Bosni na području: Gradačac - Brčko - Tuzla, a osobito postoje indicije mogućnosti djelovanja od s. Jamena i dalje s. Gunja, što bi značilo i agresiju na Republiku Hrvatsku, uz mogućnost angažiranja "Arkanovih" četnika.

2. S ciljem efikasnije obrane i sprečavanja daljnjeg bojnog djelovanja srbo-četničke vojske na području Posavine, najbitnije uz detaljnu procjenu situacije u zoni vaše odgovornosti izvršite sve pripreme i prethodnu preraspodjelu snaga za odlučnije borbeno djelovanje u narednom periodu.

Uz djelotvornu organizaciju borbenog rasporeda i vatrenog sistema, energično spriječite svaki pokušaj prodora neprijatelja u zonu vaše odgovornosti.

3. Angažiranje i raspored snaga u borbenom poretku izvršite na pravcima po slijedećem:

- a) Oraški pravac TG - "Istok" snagama:
- 104.br. HVO u sadašnjem rasporedu
 - 106.br. HVO - II -
 - 102.br. HVO angažiranjem od 09.09.1992.god.,
 - BG -130 br.HV angažiranjem od 09.09.1992.god.,
 - BG - 122 br. HV angažiranjem od 11.09.1992.god.,
 - BG - 104 br. HV angažiranjem od 14.09.1992.god.

b) Na Derventsko - Brodskom pravcu angažirati slijedeće jedinice u sadašnjem rasporedu:

- BG - 36.mb.
- BG - 150 br.
- BG - 137. br.
- BG - 103 br. sa dijelovima Hercegovačke postrojbe
- BG - 101 br. - II -
- BG - 132 br. 107
- BG - 2A br.
- i - TG - 108 br.

c) U obrani lijeve obale r. Sava od Sl. Broda do Brčkog angažirati jedinice:

- 103.br. sa satnijom domobrana HV, na potezu s. Bebrinjska (k. 85) - s. Ruščica,
- 2. domobranskom bojnom Slavonski Brod na potezu s. Kruševica - s. Ruščica
- 131.br. HV na potezu: Brčko - Poloj (k. 84)

d) Rezervnu snagu Slavenskog bojišta čine:

- 106.br. HV
- TG - 123.br. HV
- 157.br. HV

Snage rezerve imati u stalnoj b/g, a njihovom upotrebom spriječiti prodor neprijatelja u dubinu teritorije. Angažovanje i uvođenje rezervi orjentirano od 13. do 15.09.1992.god.

4. Sa svim zapovjedništvima i pripadnicima HV izvršite osobite moralne, borbene, psihičke, sigurnosne i materijalne pripreme koje će garantirati visok stupanj borbenog morala, odlučnost i spremnost da se sve postavljene zadaće izvrše krajnje disciplinirano i odgovorno.

DB/ŽP

Dostaviti šifrirano

- Zapovjedništvu OG "Istočna Posavina"
- OZ Osijek (na znanje)
- Arhiva Lavina

R

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
OG ISTOČNA POSAVINA

Klasa : 81/92-01

Broj : OG-17/92-808

Sl. Brod, 05.10.1992.

X

Vojna tajna
Strogo povjerljivo
Šifrirano

MINISTARSTVO OBRANE RH
GLAVNOM STOŽERU HRVATSKE VOJSKE
ZAGREB

PREDMET : Vanredno izvješće

o stanju u interesnoj zoni OG

Istočna Posavina dana 05.10.92. u 12,00 sati

Na Bosanskobrodskom ratištu od posljednjeg izvješća i od ranih jutarnjih sati situacija je krajnje kritična i zabrinjavajuća.

Nakon pretrpljenih znatnih gubitaka, dezorganiziranosti i stalnog pritiska neprijatelja, samoinicijativno su se iz zone borbenih djelovanja izvukle 2. i 3. bojna 108. br. Trenutno se borbe vode na potezu : Ribnjak - most na kanalu u s. Kričanova - Struga - r. Sava. 1. bojna 108. brigade nadljudskim naporima za sada odolijeva napadima neprijatelja, ali neće vjerovatno izdržati duže od još jednog ovakvog dana.

U pitanju su sati kada bi četnici mogli probiti i ovu crtu obrane, a onda možemo samo nagađati tragičan rasplet događaja., posebno za snage u dubini u rajonu s. Novo Selo, s. Koraće kojima bi praktično bila presječena odstupnica.

3. "A" br. koja se po zapovjedi trebala uvesti u borbu do 09,00 sati 05.10.92. do ovog vremena nije ušla, a od njenih aktivnosti ovisi održanje fronte.

Napominjemo da je situacija sa svim streljivom kojim raspolažemo ispod svakog minimuma. Predstoje nam izuzetno teški sati i teško je sada prognozirati krajnji ishod.

DOSTAVITI :

Zapovjedništvo "Slav. vojišta" (pak. r.)

Zapovjedništvo OZ Osijek (pak. r.)

za NAČELNIKA ŠTABA

Berislav Jezidžić

Berislav Jezidžić

REPUBLICA HRVATSKA

HRVATSKA VOJSKA

ZNG Zapovjedništvo 108. brigade

Klasa: 31/92-02

Ur.br: 2150-01/92-1125

Slav. Brod, 01. 10. 1992. god.

O.G. ISTOČNA POSAVINA

n/r brigadira Vinka Štefaneka

PREDMET: Izvješće - zahtjev;

Radi događaja koji se desio 30.09.92. god. na liniji bojišnice 108. brigade dajem izvanredno izvješće:

- na desnom krilo 2. bataljuna, postrojba 101. brigade HVO - izvukla se sa položaja;
- unatoč najavi od strane gosp. Kolara da će ta jedinica napustiti položaj ništa nije učinjeno osim obećanja gosp. Bilića i gosp. Lepana.
- 108. brigadi nije najavljeno napuštanje položaja.
- Četnici su prošli kroz prazan prostor (da li slučajno ili namjerno baš tamo gdje je prazno) i došli našoj postrojbi iza leđa. (OVO SIS TREBA ISTRAŽITI JER POSTOJE ODREĐENE SUMNJE)
- Nestalo je 19 vojnika za kojima se traga.
U 36. bat. (sada 4. bat. 108. brigade) dio vojnika napustio položaje i nije se vratio.
- Inzistirao sam od zapovjednika da se vrati nazad (do sada 01.10.92. god. do 10,00 sati bez uspjeha).
- Sada mali broj ljudi pokriva veliki teren te stoga tražim popunu, jer svoje rezerve nemam.

Stanje u 1. bat. je veoma složeno. Nakon gubitaka na prethodnom i prošlom terenu na poziciji Straga vojnici negoduju i izbjegavaju tu poziciju jer trpe tenzovsku, minobacačku i snajpersku vatru i lako se gubi život.

Sve ovo uzimajući u obzir sve detalje, dajem slijedeću procjenu u jedinici:

- vojnici su na granici psihičkih i fizičkih snaga (od 16.07. do 14.10. biti će im 54 dana terena),

- daljnje događaje je, možemo reći, lako predvidjeti ili pak ne (može se tumačiti kako se hoće).

Kako bi se izbjegle neželjene posljedice predlažem da ovaj teren skratimo na 10 dana.

Također, potrebno je pronaći jednu satniju za zatvaranje pravca kod "Ekonomije" (pravac 4. bataljuna) te jedan vod na pravcu Struge.

Vezano za situaciju, predlažem da se nađe određeni broj ljudi za zamjenu 2. bataljuna.

Nakon svega iznešenog tražim pismeni odgovor, i ne samo odgovor, već i akciju kako ne bi došlo do neželjenih posljedica kako za vojnike u rovu tako i za kompletno ratište.

- CO: - Arhiva lx
- O.G. I.P. lx
- O.Z. Osijek lx

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
ZAPOVJEDNIŠTVO
SLAVONSKOG BOJIŠTA

Kl. 035-a/92-01

Ur.br. 1036/5-a/92-188

01.10.1992.god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
ŠIFROVANO
HITNO

Pokretanje istrage i
odgovornosti, zahtjev,

Dana 30.09./01.10.1992.god. BG-109 br. samovoljno je i bez ičijeg odobrenja napustila borbeni poredak na dijelu fronte s. Zborište - r. Ukrina i izvukla u matični garnizon Vinkovci.

Ovakvim postupkom prekršena su sva pravila vojničkog ponašanja u borbenom djelovanju, stvorene mogućnosti neprijatelju za prodor u dubinu zone odgovornosti OG "Istočna Posavina", te ugroženi životi i borbeni tehnika pripadnika drugih jedinica i dovedeno u pitanje izvršenje zadatka uopće.

Pored krajnje neorganiziranog i neplanskog izvlačenja sa crte fronte, pripadnici ove BG izvukli su sa sobom i dio tehničkih sredstava koja pripadaju drugim jedinicama čime su još više otežali stanje i ugrozili sigurnost obrane.

S obzirom na navedene činjenice, zahtjevam, da OZ-Osijek preko nadležnih istražnih organa odmah pokrene istražne radnje i postupak protiv zapovjednika BG-109 br. bojnika Grčić Ivan, u cilju utvrđivanja osobne odgovornosti zapovjednika i drugih pripadnika zapovjedništva BG-109. br.

U toku provođenja istrage imati u vidu, da je OG "Istočna Posavina" 30.09.1992.god. svim zapovjedništvima izdala zapovjed, da se bez njenog izričitog odobrenja ne smije napuštati dodjeljeni rajon - zona odgovornosti i gubitak teritorije.

Molimo vas, da se istražni postupak sa utvrđivanjem činjeničnog stanja provede objektivno, te u skladu s tim poduzmu mjere u skladu sa odredbama Gl. VII Propisnika o vojnoj stezi.

Dostaviti:

- GS HV na znanje
- OZ - Osijek
- Arhiva, ovdje

ZAPOVJEDNIŠTVO SLAV. BOJIŠTA

Klasa : 8/92-09

Broj : 06-01/92-778

01.10.1992.

- OZ OSIJEK
- GSHV - na znanje

Zbog samovoljnog napuštanja položaja od strane b/g 109. br. I dovođenja u nepovoljan operativno - taktički položaj ostalih postrojbi na Derventskom - Brodskom dijelu ratišta, neophodno je hitno poduzeti mjere prema svim odgovornim osobama, koje su dozvolile ovakve postupke.

Zapovjednika b/g odmah suspendirati sa dužnosti, a za ostale časnike procijenite stupanj odgovornosti i predložite poduzimanje adekvatnih stegovnih i drugih mjera.

OZ Osijek poduzet će mjere da se hitno umjesto 109. br. odredi druga jedinica za zatvaranje crte fronte, u dogovoru sa OG "Istočna Posavina". O poduzetim mjerama izvijestite zapovjedništvo Slavonskog bojišta.

ZAPOVJEDNIK

gen. bojnik

Petar Stipetić

ZAJEDNIŠTVO
SLAVONSKOG BOJIŠTA

Kl.: 8/92-01/01

Ur.br.: 1076/5-01-92-340

Dakovo, 02.10.1992. god.

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
ŠIFRIRANO

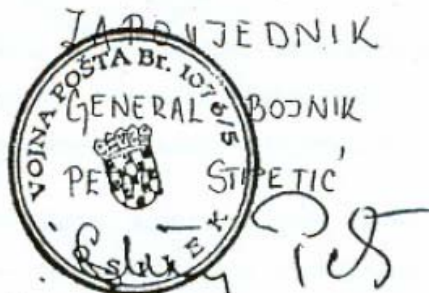
OZ OSIJEK

Zapovjed o upućivanju
TG-132 i BG-109.

DANA 02.10.1992. god. PRIMILI SMO IZVJEŠĆE OD OG "I.P."
KL. 81/92-02 i Ur.br. OG-17/92-785 KOJIM NAS IZVJEŠĆUJU
DA SU SE ČASNICI IZ 132. br HV JAVILI U 12.00 SATI U OG i
DA SU IZVJESTILI DA NE MOGU DOVESTI TG-132. PROTIV ODGOVORNIH
ČASNIKA I VOJNIKA PREDUZETI STEGOVNE I KRVIČNE MERE.

ZBOG KRVIČNE SITUACIJE NA BOSANSKO-BRODSKOM DIJELU FRONTA
HITNO UPUTITE U SASTAV OG "I.P." TG-132 (NAŠICE) i BG-109 (VINKOVCI)
OVAJ ZADATAK IZVRŠITI HITNO.

ZA IZVRŠENJE OVOG ZADATKA ODGOVORAN JE ZAPOVJEDNIK
OZ OSIJEK I ZAPOVJEDNICI 109. br HV i 132. br HV.

MEJNO: 02.10. Datum 15 15 Vrijeme
Potpis

OBRAĐENO: 02.10 Datum 617 Broj telegrama 15 40 Vrijeme
Obradeno po sistemu Potpis

PREDATO: Datum Vrijeme Potpis

VOJNA POŠTA
Br. 1076

KLASA 8/92-01/01
Urb. br. 1076-01-92-101
DATUM 02.10.1992.g.
OSIJEK

OBRANA
STROGO POVJERLJIVO
TEKLIČEM
ŠIFRIRANO

Borbena zapovijed Op. br. 107

Zapovjedniku 3 A br. HV

Zbog krajnje ozbiljne situacije na Bosansko - brodsko - derventskom ratištu i neposredne ugroženosti gradskog područja B. Broda:

ZAPOVIJEDAM:

1. Odmah prevesti u najviši stupanj bojeve spremnosti jedan bataljun 3 A br. HV.
2. Bataljun mora biti spreman za bojevo angažiranje u zoni odgovornosti OG "Istočna Posavina" od 12,00 sati 03. 10. 1992. godine.
3. Angažiranje i pokret bataljuna bit će regulirano posebnom zapovijedi.
4. Zapovjednik brigade pismeno će me izvijestiti o spremnosti bataljuna za bojevo djelovanje u zoni odgovornosti operativne grupe "Istočna Posavina".

Zapovjednik OZ Osijek
brigadir
Vinko Vrbanac

Dostaviti:

- Zapov. 3. "A" br. HV
- Zapov. OG "Istočna Posavina" (na znanje)
- Zapov. Slavenskog bojišta (na znanje)
- arhiva, ovdje

PRIMLJENO:	02.10	21.15	Belokosić
	(dan i mesec)	(čas i minut)	(potpis)
	9463	7 31	
	(fajni naziv)	(br. grupa)	(hitnost)
	(br. telegrama)	(br. grupa)	(sadržaj obrade)
	(br. st. vez)		
ODRADILO:	02.10	21.25	Belokosić
	(dan i mesec)	(čas i minut)	(potpis)
PREDATO:	02.10	22.43	Belokosić

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
APOVJEDNIŠTVO SLAVONSKOG
OJISTA
lasa: 8/92-01/01
broj: 1076/5-01-92-349
akovo, 03.10.1992. god.

6 "ISTOCNA POSAVINA"

(Tmet: Zapovijed, dostavlja se.-

zbog nepovoljnog razvoja situacije ubrzajte uvođenje vaših postrojbi s tim
kompletna TG-111 bude uvedena u dodjeljenu zonu obrane 04. listopada 1992.
odine do 20:00 sati.

ZAPOVJEDNIK
general-bojnik
Petar Stipetić

PRIMLJENO: 03. 10. 21:10
Datum Vrijeme Potpis

OBRADENO: 03. 10. 624 21:17 PAKET
Datum Broj Vrijeme Obradeno Potpis
telegrama po sistemu

PREDATO _____
Datum Vrijeme Potpis

REPUBLIKA HRVATSKA

ZAPOVJEDNIŠTVO

SLAVONSKOG BOJIŠTA

Klasa: 035-01/92-01

Ur. broj: 1076/5-01-92-190

Dakovo, 03.10.1992. god.

OBRANA

STROGO POVJERLJIVO

ŠIFRIRANO

GS HV

(Operativna uprava)

Stanje na bojištima

OG "Istočna Posavina"

Poslijednih nekoliko dana situacija u zoni odgovornosti OG "Istočna Posavina" naglo se usložava.

Neprijatelj pojačava danonočno borbena djelovanja i neprekidnim tenkovsko pješničkim napadima na Derventsko-Brodskom dijelu fronta pokušava probiti crtu obrane i izbiti u rajon Bosanskog Broda. Ostvario je manje uspjehe na dijelu Gornje i Donje Barice, te sektoru Zborišta i Koliba, gdje krajnim naporima pokušavamo zaustaviti dublje prodore. Topničkim i avio napadima tuče cijelu zonu mostobrana, pojačava udare po Sl. Brodu i posavskim selima od Gradiške do Županje. Primjećeno je dovodenje novih snaga (oklopno-mehaniziranih i pješničkih) a u rajonu Dervente otkriveno je okupljanje "Crvenih beretki" jačine do jednog bataljuna.

Smatramo da ne odustaje od ranije zacrtanog cilja ovladavanja ovim prostorom i zauzimanja Bos. Broda te izbijanja na desnu obalu r. Sava.

Na istočnom djelu fronta (Domaljevac - Orašje) izvodi stalne provokacije otvaranjem topničke i pješačke vatre ali bez pomicanja crte fronte.

Žestoko napada položaje 107. i 108. br. HVO pri čemu je ostvario i ovladavanje dijelom teritorija u zoni odgovornosti 107. br. HVO. Zbog nedostatka streljiva za veće kalibre nismo u stanju pružiti ozbiljniju potporu ovim postrojbama.

Osnovni problemi sa kojima se susrećemo ogledavaju se u:

1. Neodgovornom ponašanju dijela postrojbi HV koje samovoljno napuštaju crtu fronte ili nedovode jedinice na front prema dobivenim zapovjednima. Ovo otežava plansku upotrebu snaga u obrani zone odgovornosti i dovodi u nepovoljan položaj ostale snage na fronti.
2. Dosta slaba borbena sposobnost brigada HVO, koje zbog pretrpljenih gubitaka i pada morala nisu siguran oslonac za čvrsto držanje crte fronte.
3. Slaba popuna MTS-om, posebno streljivom za topništvo većih kalibara.

Sva navedena pitanja rješavat ćemo u svojoj nadležnosti, sem popune streljivom za što molimo vašu hitnu intervenciju. Kvalitetnom popunom streljiva uvjereni

smo da ćemo uspjeti zaustviti dalje pordore neprijatelja.

JČ/KP

Dostaviti:

- GS HV
- Arhiva, ovdje

ZAPOVJEDNIK

General-bojnik

Stjepan Stipetić

PRIMLJENO: 03.10. 10³⁰ Djurović
Datum Vrijeme Potpis

ODRAĐENO: 03.10. 621 11¹² 5-31 Djurović
Datum Broj Vrijeme Obradeno Potpis
telegrama po sistemu

PREDATO: _____
Datum Vrijeme Potpis

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
OPERATIVNA ZONA OSIJEK
ZAPOVJEDNIŠTVO 108. BRIGADE
Klasa: 81/92-02
Ur.br: 2130-01/92-1/62
Slav. Brod, 03.11.1992. god.

ZAPOVJEDNIŠTVO OŽ OSIJEK
n/r brigadira Vinka Vrbanac

PREDMET: Izvješće (veza akt: 1klasa 81/92-01/04,
ur.br. 1076-33-92-18)

1. Ocjena stanja rukovođenja i zapovjedanja

Tokom ratnih aktivnosti veliki broj zapovjednika od ranga zap. odjeljenja - zap. bataljuna je ranjeno ili poginulo te nailazimo na poteškoće oko zapovjedanja i rukovođenja. Za školovanje nema vremena, čak smo u jednom trenutku dobili zabranu školovanja za neke naše bolje zapovjednike, jer je situacija tako zahtjevala, iako su imali uredne pozive za školovanje. Zapovjedati je sve teže, jer se sve više gine u interesnoj zoni, a još uvijek nije riješeno i pitanje onih koji ne žele ići u interesnu zonu.

2. Operativno taktički položaj brigade

Brigada, kada je na odmoru nema zone odgovornosti. Sada trenutno, u našoj zoni odgovornosti u interesnoj zoni, posjedamo istočnu crtu bojišnice. No, pri ulasku u interesnu zonu dobili smo veliku zonu odgovornosti s obzirom na psihičko-fizičko stanje u brigadi, ali tada je situacija tako nalagala, jer nije bilo snaga za pokrivanje željenog prostora.

Predlažem da se brigada "očisti" od onih koji su kolebljivi. Tada će nam biti i olakšan rad, ali i da na crti bojišnice dobivamo zadatak adekvatan borbenim mogućnostima.

3. Izobrazba i postrojbama

Vežano za izobrazbu, možemo reći, nemamo vremena, jer smo neprestano na ratištu. Do sada je na obuku u Zagreb pozvano 10 naših pripadnika, od toga broja njih se nalazi na obuci, dva ranjena (ići će naknadno) i jedan je poginuo. Što se tiče zapovjedničkog kadra brže ih gubimo nego što ih možemo osposobiti. Prijedloga za razriješenje ovog problema ovom trenutku nemamo radi nedostatka vremena. No, kada se vratimo sa terena nastojat će me organizirati obuku (četverodnevnu) za zapovjednike odjeljenja i vodova (ukoliko budemo imali vremena).

4. Ocjena bojevog morala i sigurnosne situacije u postrojbi

Na bojevi moral u brigadi utiče neki faktori na koje mi ne možemo uticati:

- Bosanci u hrvatskoj, a mi u BiH,
- vojnici 108. brigade su ammorni (psihički i fizički) - nema vedovitih: svjedena na crti bojišnice,
- neki vojnici i jedinice iz hrvatske neće u BiH, a oni moraju ići,
- i t.d., i t.d.

Postavlja se pitanje što činiti dalje.

Sankcija nema. Jedinice se brojčano smanjuju.

5. Popularenost ljudstva i MŠ

Novo ljudstvo u brigadu jednostavno ne želi jer ide se u BiH, a rat je kaš, gotov.

Sekretarijat od ane ne može osigurati dovoljan broj ljudi.

Nedostatak ispravnih vozila (prosječna starost 15 godina), akutan je problem.

Nema rezervnih djelova za a tomobile. Nema dovoljno municije za napadna djelovanja itd.

Imamo problema, (kada smo na odmoru) sa smještajem vojnika. Nalaze se kod kuća, a prikupljati ih na jednom mjestu je opasno radi neprijateljskog topništva iz BiH.

Vojnici svoje naoružanje čuvaju kod kuće.

Automobile i teška vozila polako pripremamo za zimske uvjete.

7. Red i stega

Što se tiče sega i stegovnih mjera do sada su izrečene novčane kazne, koje su često djelotvorne. No, ratno je vrijeme i u ljudskim glavama se svašta dešava i ima vecma čudnih reakcija, naročito u pijanom stanju.

Vojnici su često upozoravani na činjenicu da su hrvatski vojnici, koji moraju čuvati ugled Hrvatske vojske.

Povratkom sa terena poduzećemo oštrije mjere za sve pripadnike naše brigade.

ZAPOVJEDNIK 108. BRIGADE:

pukovnik

STANISLAV SORIĆ

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
GLAVNI STOŽER HV

8

Dokumenti o uprabi HV- e Stipetić – Šušak - Praljak

Klasa: 8/92-01/23
Urbroj: 5120-03-92-8
Zagreb, 08. travanj 1992. god.

HITNO
STROGO POVJERLJIVO

OZ SPLIT

Veza vaš akt: klasa: 81/92-02/56; ubroj: 1080-01-92-1 od 08.04.1992. god.

Formacijski sastavi Hrvatske vojske ne mogu ići izvan teritorija Republike Hrvatske. Odobrava se odlazak dobrovoljaca, koje organizirati u odgovarajuće postrojbe. Ljudstvo ne može nositi oznake HV niti bilo kakva druga dokumenta.

Odobrava se pružanje svih vrsta materijalne pomoći, kao i stručne pomoći u organizaciji obrane i drugih vrsta otpora. Očekivati je dolazak ljudstva i iz drugih sastava HV pa iste prikupljati u rajonu Imotski i angažirati po planu Operativne grupe.

ŠIFRIRANO

PRIMLJENO:	08. 04. 92	16 10	<i>Stipetić</i>
	DATA	SAT I MIN.	POTPIS
523	200	PP	31
BR. TELEGR.	BR. GRUPE	HITNOST	NAČIN OBRADE
PREDANO:	08. 04. 92	16 40	<i>Stipetić</i>
	DATA	SAT I MIN.	POTPIS

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
41000 ZAGREB

7. srpnja 1992.

**UPUTA MINISTRA OBRANE SVIM
ZAPOVJEDNIŠTVIMA HRVATSKE VOJSKE**

Nije dozvoljeno ni jednom zapovjedniku slanje ili upotreba Hrvatske vojske izvan granica Republike Hrvatske. Svi koji to učine bez izričite zapovijedi Vrhovnog zapovjednika snosit će posljedice za svoje postupke. Ukoliko dobrovoljci iz hrvatskih postrojbi koji su rodom iz Bosne i Hercegovine žele ići na ratište i braniti svoje domove, zapovjednici ih ne smiju u tome zaustavljati.

MINISTAR OBRANE

Gojko Šušak
Gojko Šušak

KLASA: 864-84/92-82
UR. BROJ: 5128-25-92-593/8
ZAGREB, 31. KOLOVOZA 1992.

ZAPOVJEDNISTVO OZ OSIJEK
ZAPOVJEDNISTVO OZ BJELDYAR

PREDMET: UPUTE ZA DJELOVANJE ZAPOVJEDNISTAVA POSTROJBI HY I
VOJNO-SUDSKIH ORGANA

U SVEZI VASEG UPITA O PRIKJENI KAZNE NE ODGOVORNOSTI PRIPADNIKA
HY ZA ODBIJANJE IZVRSEKJA ZAPOVIJEDI, KLASA: 835-81/92-81/81,
UR. BROJ: 1876-81-92, 37 OD 22. KOLOVOZA 1992, GODINE DOSTAVLJAMO
VAM NASE MISLENJE (UPUTE) O DJELOVANJU VOJNO-SUDSKIH ORGANA
I ZAPOVJEDNISTAVA POSTROJBI HY-A. SLAZEMO SE S VASOM PROSUDBOM
DA REPUBLIKA HRVATSKA IMA SVAKOLIKE INTERESE ZA BOSANSKU
POSAYINU, KAKO TRENUTNO TAKO I U BUDUCE.

MINISTARSTVO OBRANE RH JE SVJESNO CINJENICE DA IMATE VELIKIH
PROBLEMA KADA SU U PITANJU ODLASCI POSTROJBI HY U BOSANSKU
POSAYINU, SA SLICNIM PROBLEMIMA SE SUSRECU I OSTALE OPERATIVNE
ZONE. POLAZECI OD CINJENICE DA JE REPUBLIKA BOSNA I HERCEGOVINA
STRANA DRZAVA, STO JE JAVNOM IZJAVOM NA HY POTVRDIO I MINISTAR
OBRANE, PREPORUCAHO VAM DA IZBJEGAYATE REPRESIVNE MJERE,
ISTOVREMENO TREBA STALNO NAGLASAYATI DA SE RH I KJEZIN SUVER-
ENITET BRANI I U BIH U ZONAMA KOJE SU NASTANJENE HRVATIMA, A
KOJE TREBA STITITI OD CETHICKOG GENOCIDA, KAO STO SU ONI BRANILI
I RH.

NAYEDENE PROBLEME POKUSAJTE RIJESITI NA NACINE KOJI NECE DOVODITI
DO NESPORAZUMA, OBZIROM NA OTPOR VOJNIKA ZA ODLAZAK U BOSNU I
HERCEGOVINU SAYJETUJEMO VAM DA U BOSANSKU POSAYINU SALJETE
DOBROVOLJCE, TE DA U POSTROJBAMA HY PORAZGOVARATE ILI PROVEDETE
ANKETE TKO JE OD VOJNIKA VOLJAN ICI U BOSANSKU POSAYINU NA
UGOVOR, KROZ UGOVOR BI MOGLI RIJESITI I UREDITI SYA STATUSKA
PITANJA VOJNIKA, UGOVOR BI VOJNICI MOGLI POTPISATI NA TRI ILI
SEST MJESECI I ZA TAJ PERIOD IH BI STATUS PROFESIONALNOG
VOJNIKA, A TO NAJHITNIJE TREBA REGULIRATI PERSONALNA UPRAVA
SYDJOM ODLUKOM.

POMOCHIK MINISTRA OBRANE
GENERAL BOJNIK
SLOBODAN PRALJAK

DOSTAVLJENO:
MINISTRU OBRANE
GOSPODINU GOJKU SUKUPU

	(dan i mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s)
	(dan i mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s)
OBRADENO:	(dan i mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s)
PREDATO:	(dan i mesec)	(čas i minut)	(p o t p i s)

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
KABINET MINISTRA

05.08.92.

IX FOTO

Štovani gospodine Praljak,

U prilogu Vam prosljeđujemo
prozjed bivšeg cap. 17. brigade
Ive PETRIČA, koji se čali na
način, na koji je smijenjen od
strane Stjepića i Tusa.

Buoluci da se bi oljelom rpor-
nati sa problematnom istocnog
ratista, molimo sveri istog
Vas misljenje.

Zahvaljujući unaprijed
odaji uz pozdrav

Stoic

brigadir

Ivo PETRIĆ

Operativna zona Osijek

Org.mob. i kadrovski

poslovi

U Osijeku, 02.08.1992.

- Ministru obrane
- Načelniku GS HV
- Načelniku Personalne uprave MO

FREDMET: Suspenzija sa dužnosti
zapovjednika 157.brigade

13.07.1992.godine po zapovijedi zapovjednika Slavenskog bojišta general-bojnika Petra Stipetića suspendiran sam sa dužnosti zapovjednika 157.brigade HV, zbog kako se kaže u zapovijedi "slabog stanja bojeve spremnosti, neizvršavanja u više navrata primljenih zadataka zbog kojih su nastale štetne posljedice po obranu u Posavini, drastičnog pada bojevog morala u 157.brigadi HV, te nemogućnosti daljeg uspješnog rukovođenja i zapovijedanja brigadom."

Ovo su vrlo teške optužbe i jako su me pogodile i povrijedile kao čovjeka. Istina o meni i ovoj brigadi je sasvim drugačija.

157.brigada je mjesecima prisutna u Bosni, od samog početka borbene djelovanja u Bosanskom Brodu, pa dalje. Prve postrojbe koje su ušle u rejon Bos.Broda su jedna satnija iz 157.brigade, jedna satnija iz 108.brigade i jedna satnija 139.brigade. Od tada je brigada neprekidno prisutna u Bosni najčešće sa jednim bataljunom, ojačanim brigadnom topničkom podrškom, protuzračnom obranom i vodom inžinjerije iz brigade.

Dešavalo se da su i 2 bataljuna jednovremeno prisutna na zadatku u Bosni iako se smjena postrojbi u Bosni vršila iz sastava brigade. Da stvar bude složenija, po zamisli i zapovijedi OG "Istočna Posavina" jedan bataljun je znao biti angažiran u Grebnicama u rejonu Bos. Šamac, a drugi na Kadru, Velikoj Brusnici, Jošavici u rejonu Bos.Broda. Istovremeno brigada je imala zonu odgovornosti na Savi, te smo bili prisutni sa postrojbama tamo gdje druga obala Save nije bila slobodna.

Konkretno, dakle, brigada je učestvovala u borbama u užem rejonu Bos.Broda i držala te položaje, ušla u Veliku Brusnicu, na Kadru se spojila sa 139.brigadom, kod potiskivanja četnika prema Podnovlju vodila borbe u Jošavici i očistila selo, prva je ušla u rejon Domaljevca-Grebnica kada je pao Bos.Šamac i zaustavila napredovanje četnika. Da nismo u to vrijeme bili prisutni u Domaljevcu, obzirom na paniku i metež koji je vladao među domaćim postrojbama, mogu pouzdano reći da bi Domaljevac pao i da bi četnici ušli u Orašje, odnosno, da bi ovladali čitavim područjem od Bos.Šamca do Brčkog. To su tvrdili i ljudi iz zapovjedništva Šamačke brigade. U zadnje vrijeme brigada je učestvovala u borbama kod Dervente, te Grka i Božičevog Visa u širem rejonu Bos. Broda. Zapovjedništvo brigade i ja smo bez obzira na veličinu postrojbe koja je bila u Bosni bili sa tom postrojbom.

Generalu Luciću je poznato koliko sam vremena ja osobno proveo u Bosni sa svojim postrojbama. Smijem tvrditi da sigurno ni jedan zapovjednik brigade ni izdaleka nije bio toliko prisutan preko Save. Sve zadatke brigada je izvršavala kvalitetno i bez većih poteškoća. Kod naroda u Bosni i kod njihovih zapovjedništva uživali smo povjerenje. Za razliku od mnogih naših postrojbi koje su krale i pljačkale kad su odlazile, pripadnici 157. brigade nisu nikome ništa ni ukrali ni oteli. Ja sam osobno inzistirao na tome da kada se napušta kuća u kojoj smo boravili da je domaćin pregleda i da konstatira da je sve na svome mjestu, kada je postrojba napuštala Bosnu i vraćala se na odmor inzistirao sam da se ljudstvo postroji da se pred predstavnikom domaćeg zapovjedništva pregleda i šta ljudi nose i šta se vozi u vozilima. Za vrijeme našeg boravka u Bosni obučavali smo pripadnike domaćih postrojbi (najčešće u rukovanju protuoklopnim oružjem obzirom da je tu bila najveća potreba). U Bosni smo dosta zemlje izrovali, gdje god smo došli, došli smo na neuređene položaje, odmah smo se prihvaćali posla, kopali rovove, skloništa, transeje, izvršili miniranje itd. Skoro kompletnu liniju obrane Oštra Luka-Domaljevac-Grebnice smo mi inženjerski uredili.

Mogu reći da sam se u to vrijeme ponosio svojim ljudima. Osim angažiranja u Bosni sačuvali smo most u Slav.Brodu koji je bio u zoni odgovornosti moje brigade koji je za čitavo vrijeme bio otvoren, čak i onda kada su četnici bili u Bos.Brodu, koji je i danas jedina veza sa Bosnom.

Problemi su nastali kad se počeo gubiti teritorij u Bosni. Zašto smo počeli gubiti teritorij treba pitati odgovorne u OG "Istočna Posavina". Uglavnom tada je moja brigada iz rejona Bos.Šamac počela dobijati zadatke oko Dervente, a 108. brigada u rejonu Šamac. Zapovijedi su dolazile danas za sutra. Počelo se raditi na brzu ruku. Oko Dervente su se vodile teške borbe. Tamo sam u jednom danu izgubio 12 ljudi. Rečeno mi je da ulazim između dva bataljuna 3. brigade, međutim tamo je bio samo treći bataljun 3. brigade koji se izvikao isto veče kada smo mi došli.

U Bosni se uspješno sijala panika, širile su se raznorazne glasine. Među postrojbama HVO vladalo je rasulo.

Jako slaba je bila koordinacija među postrojbama na ratištu. Mnoge postrojbe HV su bez zapovijedi napuštale bojište (Osječani, Vinkovčani, Virovitičani).

Sve ovo, uz višemjesečno angažiranje brigade i velik broj poginulih i ranjenih je dovelo do toga da se počeo javljati otpor angažiranju brigade u Bosni.

Dalje, vojnici u brigadi su počeli prigovarati da oni moraju u Bosnu zato što sam ja rođen u Bosni, a ostali ne. Naime, Županjska brigada nikada ozbiljnije nije angažirana u Bosni, Đakovačka brigada se tek tada počela pomalo uključivati itd. dok su oni mjesecima bili prisutni tamo.

Prvom bataljunu, iz kojeg je bilo najviše poginulih i ranjenih dao sam odmor. Sa ostala dva bataljuna se radilo i zajedno sa generalom Praljkom kad je došao išlo se razgovarati sa ljudima u preostala dva bataljuna. General je saslušao sve njihove probleme i primjedbe i rekao mi da ćemo ih opet angažirati kroz nekoliko dana.

Obzirom da se od mene tražilo da što prije prijedem u Bosnu, ja sam sa zapovjedništvom i 150 ljudi prešao i posjeo položaj Grčko groblje-Božića Vis, ostala vojska je trebala doći zamnom. Drugi dan je prešao još jedan vod, a dan iza toga je trebala ući još

jedna satnija. Položaje smo inženjerski dobro uredili, čak je zapovjedništvo brigade pomoglo sjeći vojnicima balvane za pokrivanje rovova. Položaj je bio izuzetno povoljan za obranu, raspoloženje među vojnicima je bilo jako dobro. Međutim tu večer, na zapadnom dijelu fronta (oko Žeravca) počelo je nekontrolirano napuštanje položaja. Ostao je prazan veliki prostor. Kad su to čuli Vinkovčani koji su bili na mom desnom krilu jednostavno su se spakirali i otišli.

Generala Praljka sam našao u Novom Selu i pitao ga što da radim, rekao mi je da postoji mogućnost da mi četnici dođu iza leđa ili da mogu ostati u okruženju, te bi najbolje bilo da se povučem. Poslije su mi prigovarali da ja radije surađujem sa generalom Praljkom negu sa ovim koji su postavljeni po liniji zapovijedanja, što je smiješno i potpuno nevažno, obzirom da sam vojnik i zapovjed ne može doći u pitanje, a to tko mi je kao čovjek bliži, manje je važno. Oko svega ovog mogu tvrditi slijedeće: jedini general Praljak je bio prisutan u tom trenutku u Bosni, iz OG "Istočna Posavina" nije bilo nikoga, zapovjedništvo bosanskobrodске brigade u raspadu.

Jedino do koga se moglo doći je general Praljak.

Općenito, ako mi se dopušta da kažem svoje mišljenje: o generalu Praljku sve najbolje. On jedini je uvezivao i koordinirao rad između svih tih postrojbi na tom terenu, da je imao kvalitetniju pomoć u potpunosti bi uspio konsolidirati stanje.

13.07.1992. uručena mi je zapovijed o suspenziji sa dužnosti zapovjednika brigade.

Ako mi se dozvoli komentirati mogu reći slijedeće:

brigada je u svom dosadašnjem angažiranju pokazala svoju borbenu spremnost, dalje neka mi se kaže koji to zadatak nisam izvršio, ja nisam kriv za posljedice u Bosni, ali smatram da krivaca ima i da ih nije teško naći.

Smatram da je ovo plod kampanje i hajke protiv mene, te da je ovo generalu Stipetiću nametnuto kroz krivo i tendenciozno informiranje, te da bi netko sačuvao i prikrio sebe.

Zar zapovjednik OG "Istočna Posavina" nema odgovornosti?

Zašto nije kažnjen zapovjednik Vinkovačke brigade kojem je vojska napustila položaj, zašto nije kažnjen zapovjednik 123. brigade kojem vojska neće da ide u Bosnu ili zapovjednik 108. brigade ili Virovitičke brigade, čija vojska dođe i vrati se ili Đakovačke koji za svojih 100 ljudi ne može osigurati smjenu ili zapovjednici svih drugih brigada kojima vojska ne želi ići u Bosnu?

Nakon što sam suspendiran, gospodin bojnik Boro Halkijević, bukvalno vrši čistku u 157. brigadi. Ne mogu na to gledati hladnokrvno obzirom da sam puno truda i znoja uložio zajedno sa ljudima koji su radili samnom da to sve stvorim. Sad se to sve razara. Demobiliziraju se i smjenjuju ljudi u zapovjedništvu. Nekima se čak otvoreno govori "vi morate otići zato što ste Petrićevi ljudi".

Do sada je smijenio 90% zapovjedništva.

Da su došli bolji ništa ne bih rekao, ali ovdje se ne radi o tome. Dva bataljuna je demobilizirano, pa te iste ljude sada mobilizira preko Sekretarijata obrane. Jako mi je žao što se sve ovo radi bez ikakva sluha i osjećaja.

Da bi se shvatila čitava situacija u Slav. Brodu, mora se još dosta toga objasniti:

Konkretno za mene rat traje dvije godine još od ljeta 1990. godine kada su prisilno spuštteni helikopteri MUP-a koji su imali namjeru intervenirati u Kninu. Tada sam imenovan Sekretarom obrane i zapovjednikom obrane Slavenskog Broda. Čitavu organizaciju obrane sam vodio ja i zapovijedao svim snagama obrane u Brodu. Ništa ni u jednoj poru obrane nije išlo bez mene. Prvih 1150 automata za Brod sam preuzeo ja. Od toga po 150 sam dao Novoj Gradišci i Slav. Požezi. Organizirao sam da se sve to podijeli u toku iste noći, sve te ljude sam uključio u rezervni sastav policije. Po zapovijedi generala Špegelja išao sam po Slavoniji od Vukovara do Osijeka i Požege kako bi to napravili i drugi. Kada sam u rezervni sastav uključio časnike, bio sam osporavan i od policije obzirom da su smatrali da rezervnu policiju trebaju voditi inspektori, a i od civilnog rukovodstva obzirom da je tada među časnicima bilo puno komunista. Nije se jednostavno shvaćalo da se radi o embrionu hrvatske vojske. Izabrao sam časne i poštene ljude koje je prihvatila i politika, a i vojnici su shvatili koliko su mi potrebni.

25. siječnja 1991. godine izveo sam te ljude koji su dobili oružje, na položaj obzirom da se očekivao sukob sa jugo-armadom.

Opkolili smo kasarnu, izvršili kompletnu blokadu i zaprečavanje na čitavom području. Vrlo brzo nakon toga već sam imao tajno složenu brigadu u Sekretarijatu, kad uopće nije nigdje bilo govora o tome. Sekretarijat obrane sam očistio od nepoželjnih. Kad se pozivalo da se oružje vrati u policijske uprave nisam dozvolio ni jedna puška da se vrati. Moje ime objavljeno je na naslovnoj strani "Narodne armije" od 28. ol. 1991. kao opći poziv na odstrel svim udbašima i KOS-ovcima. Prijetili su mi (i danas u općinskom Centru za obavješćivanje postoji kazeta na kojoj mi prijete komandant garnizona) uznemiravali obitelj, pratili me.

Kod policije sam inzistirao da dijele što više dozvola za lovačke puške tako da su ljudi kupili oko 2.000 lovačkih karabina. Treći bataljun 3. brigade sam stvorio u dogovoru sa policijom. Među prvima su imali naoružanje i opremu. U šestom mjesecu 1991. sam nastradao u prometnoj nesreći. Svaki dan su mi u bolnicu dolazili po instrukcije, nevjerovatno je, ali postoje živi svjedoci.

Jedva sam živ ostao, a nakon mjesec dana sam morao ići raditi na štakama. Između ostalog, tada smo očistili bivši Savez rezervnih starješina i stvorili novu organizaciju, i to sam ja vodio. Kada je Jugoarmada htjela izvući tenkove iz Đure Đakovića" podigao sam radnike u "Đuri" da to spriječimo i organizirao da naroda izađe na ulice. Taj dan sam išao po instrukcije u vezi s tim u Glavni stožer, sjećam se da mi je neki pukovnik Kečmar rekao "Imaš dvije mogućnosti, ili ćete ubiti naši ili oni"

S narodom smo sačuvali tenkove.

Jugovojisku sam izvrgavao ruglu, tekevizija je snimala kako smo pretresali njihove konvoje uzimali im streljivo iz oružja, a vojsku puštali kući. Na televiziji se lijepo vidjelo kako vojska baca kape u Savu. Tada su mnogi prilazili nama. Prvi sam ulazio u uniformi u vojarnu a vojnici su me skoro pipali rukama da provjere da li je to stvarno.

Ja sam naredio da se skidaju vojni vlakovi u Slav.Brodu. Skinuli smo dva vlaka, kad smo htjeli treći, u jedan sat po ponoći me zvao sadašnji general Agotić i prijetio mi da ne smijem više skidati. Tada sam po čitavoj Slavoniji podijelio po bateriju minobacača 120mm i po bateriju PA topova 20mm, te ZIS-ove 76mm. Tada je to bilo čudo.

Ja sam isplanirao napad na vojarnu i skladišta. Uzeli smo to bez žrtava i sa praznim tenkovima iz "Đure Đakovića".

Kad je došao predsjednik općine Nova Gradiška gospodin Sokić da traži pomoć, ja sam napravio plan upotrebe brodskih jedinica u Gradišci. Tada su me optuživali da Brođani ginu u Gradišci, dok Gradišćani neće da se bore.

Tada sam ubjeđivao općinsko političko rukovodstvo da je bolje pomoći Gradišćanima, nego se tući pred Brodom.

Bosance sam počeo naoružavati davno prije nego je osnovana OG "Istočna Posavina". Tada su me optuživali da naoružavam Bosance obzirom da sam rođen u Bosni, dok se nije prihvatilo da je to južna obrana Broda, ali i da treba pomoći Hrvatima u Bosni.

Organizirao sam po čitavoj Slavoniji skupljanje novaca za oružje. Merčep mi je čak prijetio da će me ubiti (iako smo prijatelji), obzirom da je u Vukovaru bilo teško, a oružje nije stizalo.

Uz pomoć gospodina Mikulića iz Broda došli smo do 4.000 cijevi, što je podijeljeno po čitavoj Slavoniji. U svemu ovome o čemu govorim, učestvovalo je puno ljudi, međutim ja sam to vidio i organizirao. Tada su samo tovarili obaveze na mene, pored toga što sam bio sekretar Sekretarijata za obranu, zapovjednik obrane grada, postao sam i zapovjednik Operativne grupe "Istočna Posavina", a poslije i zapovjednik 157. brigade, sve istovremeno. Mnogi u to vrijeme nisu htjeli prihvatiti takve obaveze, dok danas kad su stvari jasne ima ih napretek.

Kao zapovjednik OG "Istočna Posavina" (u to vrijeme potpuno konspirativna, vezena za Glavni stožer i Ministarstvo obrane) organizirao sam Bosansku Posavinu, pravili smo postrojbe, provodili obuku, izvodili diverzantske akcije, djelovali obavještajno itd. Daleko prije nego se počelo djelovati u Bosni, imali smo razrađene planove upotrebe jedinica i viziju zatvaranja kompletnog područja.

Negdje nakon prestanka djelovanja Kriznih štabova, počeli su problemi sa civilnim rukovodstvom (predsjednika općine, dopredsjednika i predsjednika Izvršnog vijeća) i dalje su htjeli potpunu kontrolu i nad vojskom i policijom, ali i nad sjevernom Bosnom. Pokušavao sam ih uvjeriti i dati im do znanja da nema potrebe i da nije dobro da se miješaju u vojna pitanja, međutim to su mi zamjerili.

Prvo su me optuživali da sam se "odmetnuo" od njih, a na kraju, kada su vidjeli da preko mene ne mogu učestvovati u odlučivanju i miješati se u vojna pitanja, došlo je do otvorenog sukoba, čak i prijetnji s njihove strane.

Ovo je naročito došlo do izražaja kad su naše tri satnije prvi put ušle u rejon Bosanskog Broda. Tu večer je izvršen strašan pritisak na mene i zapovjedništvo OG "Istočna Posavina" da se odmah sa postrojbama ulazi u Bosnu. Ja sam imao instrukcije da se ulazi sa dobrovoljcima u manjim grupicama, neprimjetno, bez oznaka i dokumenta HV. Sa njihovom metodom se nisam složio.

Tu večer, osim članova mog zapovjedništva, bili su prisutni: predsjednik općine Meter, predsjednik Izvršnog vijeća Piplović, tadašnji

zapovjednik 108. brigade Štefanek sa dijelom svog zapovjedništva i zapovjednik 139. brigade, Brajković.

Svi su oni došli, a da ih nitko nije pozvao.

Sutradan je došao general Feldi i tražio od mene da naredim povlačenje postrojbi. Ja sam mu objasnio da se pod takvim pritiskom ne da raditi. Neposredno nakon toga, Meter me nazvao telefonom i bukvalno mi rekao da, ako se sam ne maknem sa mjesta zapovjednika operativne grupe, da ima načina da me on makne i da će me uništiti, a sve mi je to rekao samo nakon par dana, što je na sastanku IO HDZ izjavio da sam ja najzaslužniji čovjek uz njih trojicu (predsjednika, dopredsjednika i predsjednika Izvršnog vijeća) za obranu Broda.

Nakon par dana, kada se ponovo pojavio general Feldi, ja sam mu to prenio i predložio mu da dovedu čovjeka sa strane za zapovjednika OG "Istočna Posavina". Međutim, na moje zaprepaštenje, imenovan je gospodin Štefanek, tadašnji zapovjednik 108. brigade. Po meni je tada legalizirano miješanje civilnih struktura u vojna pitanja.

Glavnu riječ u 108. brigadi vode braća Sočković, Zdravko i Pavo. Prvi je dopredsjednik općine i predsjednik stranke (HDZ), u brigadi obnaša funkciju načelnika SIS-a, dok je gospodin Pavo Sočković bio načelnik financija, od nedavno pomoćnik za logistiku 108. brigade. Svojevremeno su od mene tražili i gospodin Meter i gospodin Piplović da ih mobiliziram u 108. brigadu (dopredsjednik Sočković je otišao sam), ja sam im rekao da se onda mora birati novo općinsko rukovodstvo. I to su mi jako zamjerili.

Kad sam razrješen dužnosti zapovjednika OG "Istočna Posavina", nije se stalo na tome, nego sam na prvoj sjednici Skupštine općine razriješen dužnosti sekretara Sekretarijata obrane (bez suglasnosti ministra obrane), da bi čitava priča završila suspenzijom sa dužnosti zapovjednika 157. brigade, (ne želim optuživati generala Stipetića).

Nakon mog razrješenja dužnosti zapovjednika OG "Istočna Posavina", po istom sistemu kao što se to danas dešava u 157. brigadi, vrše se smjene zapovjednika u Bosanskoj Posavini, (u Bos. Brodu, Dervent, itd), te se vodi kampanja protiv Ike Stanića, predsjednika Hrvatske zajednice Bosanska Posavina.

Na kraju da zaključim.

Bez obzira koliko sam dao Brodu, to nisam radio zbog Metera ili zbog bilo koga drugog, nego zato što sam htio dati svoj doprinos stvaranju Hrvatske države.

Da ne bi dolazilo do sukoba sa civilnim političkim strukturama i karijeristima, ne želim raditi u Slav. Brodu, barem za sada. Obzirom da sam na raspolaganju Operativnoj zoni, mislim da bi moglo biti rješenje da mi se da Centar za obuku u Požegi, tim više što sam u civilstvu bio profesor obrane. Dalje, suspenzijom sa mjesta zapovjednika brigade na mene je bačena ljaga, ne samo da se ne osjećam krivim, nego je prosto neshvatljivo da se optuži netko tko je uvijek davao sve od sebe i iza koga je toliko predanog rada. Stoga smatram da suspenziju treba preinačiti u razrješenje, a zbog odlaska na drugu dužnost.

S poštovanjem

brigadir

IVO PETROVIĆ

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE

KLASA: 8/92-Q1/17
UR. BROJ: 512Q-13-92-96
ZAGREB, 12. 07. 1992. GODINE

ZBOG NEODGOĐIVIH I HITNIH POTREBA ZA IZVRŠENJE KONKRETNIH ZADATKA U ZONI ODGOVORNOSTI OPERATIVNE GRUPE "ISTOČNA POSAVINA"

Z A P O V I J E D A M

1
P O R E D J U J E S E

ZA ZAPOVJEDNIKA 157. "R" BRIGADE HRVATSKE VOJSKE

BORO HALKIJEVIĆ, MIHAJLO, BOJNIK, RODJEN 05. 08. 1950. GODINE U S. ZIVINICE - DERVENTA, SADA REFERENT ZA OPERATIVNO NASTAVNE POSLOVE U OPERATIVNOJ GRUPI "ISTOČNA POSAVINA".

2
R I M . 2
R A Z R J E Š U J E S E :

DUŽNOSTI ZAPOVJEDNIKA 157. "R" BRIGADE HRVATSKE VOJSKE

IVO PETRIĆ, ĐURIN, PUKOVNIK, RODJEN 03. 07. 1958. GODINE U BOSANSKOM SAMCU, I STAVLJA SE NA RASPOLAGANJE OPERATIVNOJ ZONI OSIJEK.

ZAPOVJED STUPA NA SNAGU ODMAH.

S I J E R I R A N O :
- ZAPOVJEDNISTVU SLAVONSKOG BOJISTA
- ZAPOVJEDNISTVU 02 OSIJEK
- ZAPOVJEDNISTVU 157. "R" BRIGADE
- ARHIVA, OVDJE

NACELNIK GSHV
GENERAL ZBORA
ANTON TUS V. R.

PRIMLJENO:	_____	_____	_____
	Datum	Vrijeme	Potpis
7. 07.			
OBRADENO:	13.07.	1024	20 ¹⁵
	Datum	Broj telegrama	Vrijeme
			Obradeno po sistemu
			Potpis
PREDATO:	_____	_____	_____
	Datum	Vrijeme	Potpis

VOJNA POSTA

Lr. 10763

OPERANA

313966-PROJEKTIVO

KLASA
Urb. br.
DATUM

8/92-21/01
1076/5-01-92-154
10.07.1992.god
OSIJEK

Šifra poruke: 21
1076/5-01-92-154

Zapovjednik 157. br HV

Zbog stalne spremnosti na izvršavanje
u višim razinama borbenih zadataka, zbog kojih su nastala nesigurne
pitanje koje po operativu u Posavini, izvanredno, pada na ovaj
morala, zbog čega, da demokratski dalji uslove
uklone, a i zbog, ovdje, ovdje.

OPREDAJENJE

3. Opređeno se sa dužnost zapovjednika 157. br HV
uključujući, a i stavlja se u raspolažanje OG "Istočna
Posavina" kao komandnog oficira, njegovog statusa.

3. Opređeno se sa dužnost zapovjednika 157. br HV operativan
bojnika **SLAVONSKI BOJNIŠTA**, operativan u OG "Istočna Posavina".
Personalna služba OZ Osijek podvodi se podjednog
postavljen je na dužnost zapovjednika 157. br HV u sukladnosti
sa zakonom nadležnostima za postavljenje zapovjednika
brigade u HV.

3. Ovu zapovjed realizirati odmah.

Dostaviti:

- MO Personalna uprava
- GS HV
- OZ Osijek
- OG "Istočna Posavina"
- Zapovjedniku 157. br HV
- Operativcu OG "Istočna Posavina"
- Opređeno se

ZAPOVJEDNIK
SLAVONSKOG BOJNIŠTA
general-bojnik
Stjepan Stipović

Prijepis dokumenta s prethodne stranice

Klasa: 8/92-01/01
Ur. Broj: 1076/5-01-92-154
Datum : 13.07.1992. god
OSIJEK

Suspenzija Zapovjednika
157 brigade HV

Zapovjedniku 157 brigade HV

Zbog lošeg stanja bojeve spremnosti, neizvršavanja u više navrata zapovijedi zbog koji su nastale po obranu u Posavini, drastičnog pada bojevog morala, te nemogućnosti daljeg uspješnog rukovođenja i zapovijedanja brigadom

ZAPOVJEDAM

1. Suspendira se sa dužnosti zapovjednika 157. br. HV pukovnik Petrić Ivo i stavlja se na raspolaganje OG "Istočna Posavina" do konačnog rješenja njegovog statusa.
2. Za zapovjednika 157. br. HV određujem bojnika Halkijević Boru, operativac u OG "Istočna Posavina". Personalna služba OZ Osjek, pripremit će prijedlog za postavljenje na dužnost zapovjednika 157. br. HV u skladnosti sa zakonskim nadležnostima za postavljenje zapovjednika brigade u HV.
3. Ovu zapovijed realizirati odmah.

Dostaviti:

- MO Personalana uprava
- GS HV
- OZ Osjek
- OG "Istočna Posavina"
- Zapovjedniku 157. br. HV
- Operativcu OG "Istočna Posavina"
- Arhiv, ovdje

Zapovjednik
Slavonskog bojišta
general bojnik
Petar Stipetić

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
41000 ZAGREB

SI FROM!

Zagreb, 31. Kolovoza 1992.

HAH (15.)
ZAPOVJEDNIŠTVO OZ OSIJEK
ZAPOVJEDNIŠTVO OZ BJELOVAR

Predmet: Upute za djelovanje zapovjedništava postrojbi HV i vojno-sudskih organa

U svezi Vašeg upita o primjeni kaznene odgovornosti pripadnika HV za odbijanje izvršenja zapovijedi, klasa: 035-01/92-01/01, ur.broj: 1076-01-92-37 od 22.kolovoza 1992. godine dostavljamo Vam naše mišljenje (upute) o djelovanju vojno-sudskih organa i zapovjedništava postrojbi HV-a. Slažemo se s Vašom prosudbom da Republika Hrvatska ima svekolike interese za Bosansku Posavinu, kako trenutno tako i ubuduće. Ministarstvo obrane RH je svjesno činjenice da imate velikih problema kada su u pitanju odlasci postrojbi HV u Bosansku Posavinu. Sa sličnim problemima se susreću i ostale operativne zone. Polazeći od činjenice da je Republika Bosna i Hercegovina strana država, što je javnom izjavom na HV potvrdio i ministar obrane, preporučamo Vam da izbjegavate represivne mjere. Istovremeno treba stalno naglašavati da se RH i njezin suverenitet brani i u BiH u zonama koje su nastanjene Hrvatima, a koje treba štiti od četničkog genocida, kao što su oni branili i RH.

Navedene probleme pokušajte riješiti na načine koji neće dovesti do nesporazuma. Obzirom na otpor vojnika za odlazak u Bosnu i Hercegovinu savjetujemo Vam da u Bosansku Posavinu šaljete dobrovoljce, te da u postrojbama HV porazgovarate ili provedete ankete tko je od vojnika voljan ići u Bosansku Posavinu na ugovor. Kroz ugovor bi mogli riješiti i urediti sva statusna pitanja vojnika. Ugovor bi vojnici mogli potpisati na tri ili šest mjeseci i za taj period imali bi status profesionalnog vojnika, a to najhitnije treba regulirati Personalna uprava svojom odlukom.

Pomoćnik ministra
generala
Slobodan Praljak

Dostavljeno:
- Ministru obrane
gospodinu Gojku Šušku

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
41000 ZAGREB

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UR. BROJ: 804-04/92-02
920-25-92-901/3

Zagreb, 12. Listopada 1992.

Predmet: Zapovijed

ZAPOVJEDAM

Uputiti komisiju u sastavu:

1. bojničnik Boris Franjić
2. bojničnik Danko Uroić
3. poručnik Davor Majcenić

koja će izvršiti utvrđivanje i procjenu uvjeta i okolnosti razvoja događaja na sektoru OG Istočna Posavina, i postrojbi koje su bile angažirane u njenoj zoni odgovornosti. Komisija će u roku od 4 dana ispitati sve okolnosti i o tome hitno podnijeti izvješće s neophodnom dokumentacijom.

Zapovjeda se svim zapovjednicima različitih zapovjednih razina da pruže sve potrebne informacije i dokumente i suraduju s imenovanom komisijom.

Pomoćnik ministra obrane
general-bojničnik
Slobodan Praljak
Slobodan Praljak

REPUBLIKA HRVATSKA
512 — MINISTARSTVO OBRANE
Broj: 512-04-4707/92.
Zagreb, 28. 06. 92.

*Kopirano u
g. ministarstva
Jegoric
Tambor*

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
SIGURNOSNO-INFORMATIVNA SLUŽBA

VOJNA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

BROJ 512-04/02-268-92
Osijek, 28. lipnja 1992. godine

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE
SIGURNOSNO-INFORMATIVNA SLUŽBA
Z A G R E B

PREDMET Službena informacija
- dostavlja se

Glede situacije na području Bosanske Posavine koju smo vam prezentirali u dosadašnjim informacijama dostavljamo vam i sljedeća saznanja [REDACTED]

Danas 28. lipnja 1992. godine u cilju razrješavanja problema borbenog djelovanja na području Bosanske Posavine održan je sastanak u Zapovjedništvu OGIP-a u Slavanskom Brodu, na kojemu su bili nazočni general Stipetić, zapovjednik OZ Osijek brigadir Vinko Vrbanac, zapovjednik OGIP-a pukovnik Vinko Štefanek, zamjenik zapovjednika IZM-a brigadir Vlašić zapovjednik 157 brigade pukovnik Ivo Petrić i zapovjednik 3. brigade brigadir Basarac.

Na sastanku je dogovoreno da 3. brigada pod zapovjedništvom brigadira Basaraca nastavi sa utvrđivanjem linije obrane i da isti zapovjeda na Derventskom ratištu. Brigadir Basarac zahtijevao je da se točno utvrde zone odgovornosti za sve jedinice koje djeluju na tom prostoru. Ne raspoložemo podacima da je to i učinjeno. Dogovoreno je da se u tijeku noći na područje Bosanske Posavine uvedu cijelokupne postrojbe 108. brigade HV i 1. bataljun 157. brigade HV, te da se pokuša naći još neka jedinica koja je voljna ići na sjeverno Bosansko ratište. Iz prezentiranog može se zaključiti da linija zapovjedanja još uvijek nedovoljno funkcionira, budući da se više dogovara, a manje zapovjeda, što je neprimjereno vojnom ustrojstvu.

Brigadir Basarac nakon sastanka po dolasku u zapovjedništvo 3. brigade iznio je podatke da je Modriča pala, da je Garevac u okruženju, te da je zapovjednik 103. brigade HVO Majić "Slovenac" ranjen i da je prebačen na neko mjesto (ne zna se koje) i da će "Slovenca" prema rječima zapovjednika OGIP-a pukovnika Štefaneka zamjeniti gospodin NERMIN.

Brigadir Basarac sumnja u gospodina Nermina i traži da se hitno izvrši provjera za istoga. Navodno da je gospodin Nermin prije bio u Obavještajnoj upravi u GŠHV.

Molimo vas da navode u svezi gospodina Nermina hitno provjerite u GŠHV, te da nas o tome hitno izvjestite.

Jučer poslije podne 27. lipnja 1992. godine na području Bosanske Posavine susreli su se "slučajno" automobila brigadir Basarac i gospodin Nermin. Tom prigodom je gospodin Nermin upozorio brigadira Basarca da ne ide dalje budući da ga na nekom punktu čeka jedan od zapovjednika VP HVO sa svojim ljudima koji su naoružani i PAM-om (protuavionski mitraljez) sa zadatkom da ga likvidiraju. ←

Navedeno još više usložava tešku situaciju na području Bosanske Posavine. Nakon određenih provjera dostavit ćemo vam podatke o prezentiranim navodima.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
GLAVNA INSPEKCIJA OBRANE
ZAGREB

Klasa: 822-01/92-10/117

Urbroj: 512-20-92-2

Zagreb, 2.9.1992.

OBRANA
SLUŽBENO
STROGO POV.

MINISTARSTVO OBRANE
Gojko Šušak, ministar

GLAVNI STOŽER HV
general zbora A. Tus, načelnik

URED PREDSEDNIKA RH
Šefu vojnog kabineta

U prilogu vam dostavljamo Izvješće br. 117 Glavne inspekcije obrane.

GLAVNI INSPEKTOR OBRANE
general zbora
Martin Špegelj

Prilog: kao u tekstu

OBRANA
SLUŽBENO
STROGO POVJERLJIVO

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
GLAVNA INSPEKCIJA OBRANE
ZAGREB

KLASA: 822-01/92-01/117
URBROJ: 512-20-92-1
ZAGREB, 28.08.1992.god.

GLAVNOM INSPEKTORU OBRANE RH

IZVJEŠĆE BR. 117

Glavne inspekcije obrane Republike Hrvatske
za
Zapovjedništvo istočnog ratišta
Zapovjednik general bojnik Petar Stipetić
Nadgled izvršen u vremenu od 21.- 26.08.1992.godine

Nadgledom su obuhvaćeni: zapovjedništvo istočnog ratišta (Đakovo), Zapovjedništvo operativne grupe Posavina (Sl. Brod). Istaknuto zapovjedičko mjesto Istok (s. Tolisa - Bosanska Posavina), Zapovjedništvo 101. brigade HVO (Bosanski Brod), Zapovjedništvo 108. brigade HV (Slavonski Brod), Zapovjedništvo taktičke grupe (Sibinj- djelovi virovitičke brigade), zapovjedništvo 131. brigade HV (Županja) i zapovjedništvo 106. brigade HVO (s. Tolisa).

1. OCJENA STANJA

A) Vođenje i zapovijedanje:

- U sustavu vođenja i zapovijedanja oružanom borbom ne postoji subordinacija i oštro razgraničenje u nadležnosti i odgovornosti. Veliki je problem osigurati ljudske, kadrovske, materijalne i druge preduvjete zapovijedanja za izvršenje postavljenih ciljeva.

- Osjeća se nedorečenost, ili još bolje, nema nikakve racionalne vojne djelatnosti ni politike na teritoriji Bosanske Posavine - zapad.

B) Zapovijedanja se ne provode isključivo linijom nadležnosti u zapovijedanju, već mimo određene linije i to:

- preko pojedinih organa Ministarstva obrane, a da o tome nisu obaviješteni nadležni zapovjednici. Grubo je kršena subordinacija, što je imalo za posljedicu gubitak velikog teritorija i ljudskih žrtava. HVO i HV su bez borbe napuštale teritorij, o čemu postoje pismene izjave časnika i fono snimci, kao dokumentacija prošlih događaja.

- preko zapovjednika nižih postrojbi, a da se o tome ne obavijesti nadređeni zapovjednik. Na primjer, zapovjednik 131. brigade HV dobiva zapovjedi od zapovjednika OZ Osijek, OG Posavina i zapovjednika TG Istok. Date zapovijedi nisu međusobno usuglašene, i čak su u suprotnosti;

- od Zapovjedništava matičnih postrojbi koje se ne pridržavaju primljenih zapovjedi, obično upućuju manje sastave na bojište od broja v/o prema ustroju i sa zakašnjenjem, na primjer Virovitička brigada;

- na koordinacijama ne učestvuju svi organi. Tako na koordinaciji održanoj dana 22.08.1992.god. u OG Posavina u Bosanskom Brodu nije učestvovao načelnik SIS-a i zapovjednik satnije vojne policije, jer oni primaju zadatke po svojoj liniji i u stvari ne znaju što se događa na frontu;

- samostalno uključivanje i isključivanje pojedinih grupa i pojedinaca u borbena djelovanja;

- mnogi časnici nemaju regulirano postavljenje na dužnost, posebno u postrojbama u Bosanskoj Posavini, a u 101. brigadi nema nitko regulirano stanje u službi;

- nepoznavanje terena u zoni odgovornosti od strane većeg broja zapovjednika koji dolaze na nepoznato zemljište. Smjene postrojbi se vrše bez uzajamnog i potpunog upoznavanja sa stanjem na terenu. Postrojbama se unaprijed saopćava datum smjene novom postrojbom, ali se plan smjene ne poštuje i ne realizira, radi čega dolazi do napuštanja položaja, što rezultira gubljenjem položaja, ljudi i materijalnih sredstava. Na pr. TG 105. brigada Bjelovar napustili su dan prije smjene položaj, a da prethodno nisu prekontrolirali da li je sve ljudstvo povučeno, tako da je ostalo 8 vojnika na položaju koji nisu znali da je matična postrojba napustila položaje, radi čega su svi poginuli kada su četnici upali na položaje. Zapovjedništvo 105. brigade saznalo je za nedostatak ljudi tek kada je stiglo u Bjelovar, kada su poslali pismenu potjernicu za nestalim vojnicima. Ili pad Bijelog Brda, kada je jedinica 103. brigade HVO napustila položaj koji su odmah zaposjeli četnici. Sličnih slučajeva ima više a da nitko za njih nije odgovarao i to 106. br. HV, TG - 127. HV, 108 brigada HV i 3. "A" brigada. Radi ovakovog neorganiziranog rada zapovjedništva, nedostatka odgovornosti i slabe osposobljenosti nastaju tragične posljedice.

Upravo zbog grubog kršenja subordinacije došlo je do velikog gubitka teritorija i još većih ljudskih gubitaka. Sve se počelo rušiti grubim greškama u zapovijedanju 3. "A" brigadom i apsolutno pogrešnim utjecajem na njih prije dvadesetak dana. O tome postoje dokumenti.

C) Stanje na bojišnici:

Na djelu bojišnice za koju je izvršen uvid izvršeno je djelomično ukopavanje.

Kod 101. brigade u rajonu k.98. Bosanski Lužani djelomično je inženjerski uređen prednji kraj. Zakloni su uređeni sa pokrivkom, nema podgrudobraskih skloništa, rovovi nisu obloženi. Kod prvih kiša postoji opasnost zarušavanja zaklona. Saobraćajnice nisu urađene iako je prostor oko prednjeg kraja neprekidno tučen pretežno minobacačkom vatrom.

- Vatrene položaji topničke baterije 76 mm M 42 "ZIS" u selu Bebrina urađena su skloništa za ljudstvo i streljivo bez obloge, te postoji opasnost zarušavanja. Nisu iskopane platforme za oruđa. Maskiranje vatrene položaja je dobro.

- Položaji 131. brigade inženjerski su dobro uređeni i solidno izrađeni zemljano drveni bunker, koje je potrebno bolje povezati tranšejama i saobraćajnicom. Izrađeno je oko 400 drveno zemljanih bunkera. Prilazi r. Savi dobro su uređeni sa drveno zemljanim skloništima na prilazima i organiziranom protivzračnom obranom prijelaza.

2. MORAL

Na cijelom prostoru kod postrojbi HV osjeća se apsolutna neaktivnost IPD. S obzirom da je ovo trenutno najaktivnije i najvažnije ratište na kome djeluje snažna neprijateljska propaganda kroz djelovanje pete kolone. Prema mišljenju djelatnika IPD u OG Posavina da splet okolnosti u RH nije išao u korist jačanja borbenog morala, kao što je predizborna aktivnost i dodjela činova, a posebno izjave na TV i u tisku nekih rukovodećih ljudi iz Vlade RH o neobvezatnosti odlaska pripadnika HV u Bosnu i o angažiranju v/o na dobrovoljnoj osnovi na teritoriji R. BiH, što nije bilo praćeno pojačanom aktivnošću IPD na tumačenju stavova zvanične politike.

Pojačano je destruktivno djelovanje pojedinih zapovjednika i zapovjedništava oko neangažiranja svojih postrojbi za prijelaz na ratište Bosanske Posavine. (Na pr. animiranja "Bedema ljubavi" u Virovitici, pojedini zapovjednici bataljuna 108. brigade HV kroz razgovor su se solidarizirali sa vojnicima koji su se izjašnjavali da se ne ide preko r. Save, a poslije da bi sebe opravdali javno su pitali pred strojem "tko je da se ide, a tko je da se ne ide").

Postoje opravdane sumnje kod zapovjedništva 101. brigade HVO, da ih Zapovjedništvo OG Posavina upućuje na najteže pravce, te da brigada do sada nikada nije imala svoju zonu odgovornosti već je zatvarala kritične prostore što je imalo za posljedicu da je do sada od svih postrojbi imala najveće gubitke preko 500 poginulih i 1100 ranjenih, što demoralizirajuće djeluje na sve one postrojbe koje se upućuju u Bosansku Posavinu. Glede loše organizacije obrane u Bosanskoj Posavini došlo je do gubitka znatnog dijela teritorije i obezglavlivanja lokalne vlasti, što se nepovoljno odražava na moral ljudi. Ljudi se osjećaju zapostavljeni i napušteni od centralne BiH vlasti, HVO Bosanske Posavine i lokalnih rukovodilaca koji su napustili svoju teritoriju i nalaze se mahom u Zagrebu.

Sve ovo pogoduje pojavi kriminala svih vrsta. Nedovoljno se objašnjava uzajamna zavisnost HV i HVO, lokalnih vlasti sa obiju strana r. Save i potreba za zajedničkim reguliranjem svih bitnih pitanja od interesa za funkcioniranje obrane i efikasnost vlasti.

Suradnja između Muslimana i Hrvata u Bosanskoj Posavini je dobra. U 101. brigadi HVO ima oko 20 % Srba dobrih borbenih vrijednosti i od njih nije bilo dezertera. I pored velikih gubitaka u 101. brigadi zapaža se visok moral boraca i njihova spremnost za borbu.

Kod većine boraca negoduje se na činjenice da za gubitak teritorije, veliki broj mrtvih i ranjenih, te velika materijalna razaranja do sada nitko nije odgovarao, niti je pozivan na odgovornost. Široko se prepričava da je do svega došlo ranije, prije dvadesetak dana.

Pri nadgledanim zapovjedništvima postrojbi ima primjedbi glede primjene uputstva o nadležnosti za rješavanje odnosa u službi oružanih snaga Republike Hrvatske (Prilog br. 1), (IPD, Klasa: 804-04/92-02 od 26.06.1992.godine) osobito u svezi odredbe članka 3. stavka 2. istih. Neka od rješenja rečenog uputstva stvaraju teškoće u postupku rješavanja statusnih pitanja vojnih osoba.

U posljednje vrijeme bitno je poboljšana logistička podrška, što pozitivno utječe na moral ljudi kao i primjena stimulativnih mjera (dodjela PHP - pištolja zaslužnim borcima).

3. SIGURNOST

- Služba sigurnosti u postrojbama HV i HVO - ne funkcionira, što se u cijelosti odražava na niz negativnih pojava koje su dovele do gubitka teritorija, života i MTS.

- Izrazito djelovanje 5. kolone, koja je ubačena u naše postrojbe i mjesno stanovništvo i uz ostale faktore odigrala glavnu ulogu u napuštanju teritorija, razbijanju postrojbi i padu teritorija u većem djelu bez borbi.

- Nedovoljna prisutnost organa sigurnosti na terenu, u cilju sticanja pravog uvida u stanje, dovela je do toga da su zapovjedništva od OG Posavina do IZM Đakovo dobivala od neodgovornih zapovjednika često nepouzdanе podatke na području teritorije i vlastitim postrojbama, što je rezultiralo kašnjenjem odgovarajućih mjera na učvršćenju obrane i pada teritorija.

- Služba sigurnosti nije imala uvid na razne negativne pojave u postrojbama, kao napuštanje položaja, kašnjenje i nedolazak jedinica na položaje, pljačku, nedisciplinu, samovolju, šverc i profiterstvo te ih nije u suradnji sa vojnom policijom sprečavala i na vrijeme odgovorne upozoravala.

- Odsutnost pojedinih načelnika i referenata službe sigurnosti sa sastanaka i koordinacije je posljedica načina organiziranja službe izvan sustava vođenja i zapovjedanja iz čega proizlazi da je ona sama sebi svrha - a ne u funkciji zapovjedanja, iz čega dolazi do niza slabosti i po službu i po zapovjedanje.

- Između službe sigurnosti i vojne policije zapaža se nedostatak međusobne suradnje i povjerenja. To se isto odnosi na odnose između vojne policije i civilne policije.

- Očit je velik negativan utjecaj lokalne vlasti na postrojbe HV koje su formirane na njihovoj teritoriji. Primjer: dominacija općinske vlasti Slavnskog Broda nad zapovjedništvom 108. brigade ZNG Slavnski Brod koji negativno utječe na zapovjedanje i upotrebu te jedinice. Postoji neka čudna želja da se brigada "zaštiti" od borbi.

- Smatramo da načelnik SIS-a 108. brigade ZNG Zdravko Sočković ne može uspješno obavljati svoju funkciju ako obnaša i dužnost dopredsjednika SO Slavnski Brod, tajnika predsjedništva HVO Bosanska Posavina i direktora tvornice "Đuro Đaković" namjenske proizvodnje za potrebe HV. U isto vrijeme njegov brat Pavao Sočković obnašao funkciju načelnika logistike 108. brigade koja ujedno logistički podržava dvadeset i jednu brigadu HV i HVO i pet samostalnih postrojbi. Na ove konstatacije ima puno prigovora pripadnika HV i HVO, ali ne znamo kakva bi sposobnost trebala ovoj dvojici pa da bi mogli obnašati te silne funkcije.

- Na području Slavnskog Broda djeluje satnija vojne policije u sastavu 68. bataljuna vojne policije Osijek. Pored svog uredovanja na teritoriji Slavnskog Broda vojna policija uspješno djeluje i na teritoriju Bosanske Posavine, pri čemu uspješno surađuje i instruktivno djeluje na vojno policijske postrojbe HVO koje su u formiranju. Primjećuje se nesuradnja sa vojnom policijom postrojbi HV koje dolaze i djeluju u Bosanskoj Posavini i suprotstavljaju se kontroli na prijelazu iz B i H u Hrvatsku i ne poštuju zakonitosti za koje je nadležna vojna policija Slavnski Brod. Suprotstavljanje ovom je osnovni uzrok prijevoza opljačkane robe i šverca ljudi od strane postrojbi koje se vraćaju iz Bosanske Posavine.

- Suradnja sa civilnom policijom nije dobra, čak vlada antagonizam i veliko nepovjerenje iz razloga neaktivnosti i umješanosti nekih ljudi iz civilne policije u šverc i nezakonite radnje. Primjer izdavanja domovnica, osobnih iskaznica i putovnica građanima BiH za 1600 DEM, što upućuje na umješanost više funkcionera MUP-a Slavnski Brod u te nezakonite radnje.

- Inspekcija je stekla uvid da vojna policija u Slavnskom Brodu obnaša stručno

i korektno vojno policijski posao, čak preuzima na sebe neke poslove iz domene civilne policije i SIS-a - najvećim djelom zbog nepovjerenja u te službe (opravdano), jer određena saznanja i radnje koje je njima prepustila po njima ništa nije poduzeto.

- Bitno je napomeniti da vojna policija nije pod utjecajem lokalnih vlasti već nastoji stručno po zakonima i propisima raditi svoj posao.

- U vojnoj policiji nalazi se sređena arhiva o svojoj oduzetoj i zaplijenjenoj imovini iz Bosanske Posavine, koja je na propisan način pohranjena u logističkoj bazi 108. brigade ZNG. Smatramo da je to jedan od uzroka međusobnog sumnjičenja i nepovjerenja vojnika HVO prema općinskim vlastima Slavonskog Broda i HV, jer smatraju da je to vlasništvo Bosanske Posavine i da oni sa tim moraju raspolagati.

- Inspekcija smatra da bi se detaljnim uvidom u dokumentaciju i daljnjim tokom tih sredstava i roba mogle otkriti mnoge nezakonite radnje i postupci, što je i stajalište vojne policije Slavonskog Broda.

4. OBAVJEŠTAJNA SLUŽBA

- Uvidom u stanje stiže se dojam da obavještajna služba u postrojbama HV a posebno u HVO ne funkcionira dovoljno. Nema obavještajnih podataka po dubini neprijateljske teritorije, već se sve svodi na osmatranje sa prednjih položaja i prisluškivanje. Nedovoljno se koriste izviđačke jedinice postrojbi HV, dok u postrojbama HVO iste su slabo organizirane i nedovoljno opremljene potrebnim sredstvima izviđačke namjene. Iz navedenih razloga zapovjedništva na vrijeme ne raspoložu potrebnim informacijama o jačini i namjerama neprijatelja što je jedan od uzroka nepovoljne situacije na ratištu i pada određenih teritorija.

- Osjeća se nedostatak specijalnih jedinica za aktivnosti u pozadini neprijateljske teritorije, - što bi trebalo pod hitno uputiti od strane HV, i organizirati iste u HVO, jer do sada nije bilo djelovanja naših specijalnih jedinica a prijeko su potrebne.

5. STANJE LOGISTIČKE PODRŠKE ISTOČNOG BOJIŠTA

- Logistička podrška postrojbi OG "Posavina" još uvijek nije kritična u cjelini, ali je dostigla kritičnu točku u sitnom streljivu (metak 7,62, 7,65 i 9 mm) i minama za MB 120,82 i 60 mm.

Ovo se može konstatirati i za POS (Protiv oklopna sredstva) za postrojbe HVO u neposrednom dodiru sa neprijateljem. U cjelini stanje se poboljšalo dolaskom na bojište general pukovnika Čermaka. Isto tako u brigadama HVO loše funkcionira i sustav veza zbog nedostatka žica za induktorsku vezu koja je manje ranjiva u odnosu na druge vrste veza. Opskrba sa svim vrstama hrane za postrojbe HV i HVO je uglavnom dobra.

Postoje postrojbe na prvoj liniji fronte koje i po 7 dana ne dobivaju toplu hranu uglavnom zbog nedostatka posuda kao i zbog neposrednog djelovanja neprijatelja. Trebalo bi omogućiti bar 1 topli obrok dnevno za borce na prvoj liniji borbe.

- 108. brigada HV logistički podržava 21 brigadu i 5 samostalnih postrojbi sa dosta malim brojem ljudstva. To dovodi do iscrpljenosti istih i pada njihove efikasnosti u vrlo dinamičnom periodu borbenih djelovanja postrojbi HV i HVO. Organizacija i materijalno poslovanje ulaska i izlaska TMS, opreme, streljiva i naoružanja dobro je postavljeno. Kompjuterska obrada podataka znatno je povećala efikasnost djelovanja, a operativna evidencija za zapovjedanje i rukovođenje je precizna i pravovremena.

Potrebno je povećati broj djelatnika naročito u skladištima streljiva, naoružanja i MES.

- Evidencija i materijalno poslovanje sa svim TMS, naoružanjem i streljivom funkcionira samo do razina brigada. Dalje prema bojnama, satnijama i vodovima kao izvršnim potrošačima, gubi svoj kontinuitet u evidenciji stanja utroška, čime je prekinuta veza ulaz - izlaz MS.

- Nema ustaljene i centralizirane propisane dokumentacije od MO prema postrojbama što znatno utiče na brži, efikasniji protok MTS, zakonitost materijalnog poslovanja i kontrolu istog. Radi toga same postrojbe "izmišljaju" razne obrasce u dokumentaciji što dovodi do šarolikosti i veće mogućnosti nezakonitih radnji i otuđenja MTS u HV i HVO. Ovo se posebno odnosi na HVO gdje se oprema, naoružanje i streljivo nabavlja "poprečnim linijama" bez tragova evidencije do krajnjeg "potrošača". U HVO postrojbama postoji anarhičnost u popuni m/v. Opskrbljuju se iz više izvora: mobilizacijom, donatorstvom i "otimanjem" na licu mjesta, a da o tome nema valjane dokumentacije kao i o utrošku naftnih derivata.

- Nema evidencije o streljivu i naoružanju za koje su bili zaduženi mrtvi i ranjeni borci. Nitko nije izvršio primopredaju i evidentirao u materijalnoj dokumentaciji (ovo se više odnosi na postrojbe HVO).

PRIJEDLOG MJERA:

1. Uspostaviti suradnju organa vlasti RH sa organima vlasti BiH u kojem cilju dogovoriti stavove na razini Vlada, detaširati organe Vlade koji bi koordinirali sva pitanja od interesa za funkcioniranje vlasti na područjima Brodsko Posavskog ratišta.

2. Sustav vođenja i zapovijedanja na Bosansko Posavskom ratištu dovesti u sklad i u strogu subordinaciju sa točnim naznakama tko je za što odgovoran. Regulirati postavljenja na dužnost, posebno zapovjednika postrojbi. Kroz borbene zapovjedi odrediti postrojbama zonu odgovornosti i regulirati druga pitanja od značaja za vođenje oružane borbe. Regulirati prava i dužnosti zapovjednika u zoni odgovornosti postrojbe sa kojom zapovijeda. Spriječiti paralelizam u zapovijedanju, zapovijedanje od nenadležnih časnika, dolazak vikend starješina mimo znanja nadležnih starješina, ubacivanje samostalnih grupa mimo znanja i plana nadležnog zapovjednika i druge aktivnosti koje štete zapovijedanju.

3. Mobilizaciju i demobilizaciju vršiti strogo prema zapovjedima ministra obrane. Za neizvršenje zapovjedi poduzimati zakonom predviđene mjere prema v/o, vlasnicima materijalnih sredstava, odgovornim osobama u organima obrane i u vojnim postrojbama.

4. Obvezati organe obrane i zapovjednike vojnih postrojbi za vođenje točne evidencije o učešću v/o u ratu, prevođenju, promicanju i dodjeli činova, ranjavanju, osposobljavanju za dužnost i druga bitna pitanja od interesa za HV i pojedinca. Organi obrane i vojne postrojbe obvezati na uzajamno izvješćivanje o svim promjenama.

5. Formirati grupu IPD koju dodjeliti zapovjedništvu istočnog ratišta sa zadatkom suprostavljanja neprijateljskoj propagandi, petoj koloni i organizaciji antipropagandnog djelovanja na istočnom ratištu.

6. Sigurnosno informativnu službu osposobiti i više angažirati na poslovima za potrebe vođenja i zapovjedanja, ako je potrebno i kadrovskim promjenama te u tom smislu iskoordinirati rad SIS-a, vojne policije i civilne policije.

7. Pojačati djelovanje na području HVO kao i na osposobljavanju službe sigurnosti i VP HVO i izkoordinirati međusobnu suradnju.

8. Inzistirati da vojna policija Slavanskog Broda bude nadležna svim postrojbama HV i vojnoj policiji koja ih prati na teritoriju Slavanskog Broda, posebno kod prelaska-rijeke Save u cilju uredovanja i sprečavanja nezakonitih radnji.

9. Što hitnije kadrovski i materijalno osposobiti obavještajnu službu, posebno u postrojbama HVO.

10. Angažirati specijalne jedinice HV na okupiranom području Bosanske Posavine i raditi na pomoći, formiranju takvih jedinica pri HVO.

11. Hitno poboljšati popunjenost postrojbi HV, a naročito HVO koje se nalaze u neposrednom kontaktu sa neprijateljem sitnim streljivom, POS, minama za MB 120, 82 i 60 mm kao i granatama za tenkove T-84 i T-55 (125 i 100 mm kumulativne i pancirne).

12. Što hitnije izvršiti obradu centralizirane i propisane dokumentacije u materijalnim poslovanju i operativnoj evidenciji od strane Ministarstva obrane (logistika) za sve postrojbe HV od GS HV do krajnjeg potrošača, što će u mnogome spriječiti sadašnje dosta neažurno stanje i nezakonite radnje u promteu roba za HV.

13. Održavanje m/v svih vrsta kao i utrošak naftnih derivata svesti u zakonske okvire propisanom i centraliziranom dokumentacijom i evidencijom. Ovo bi znatno olakšalo kontrolu pravilnog korištenja istih kao i smanjenje troškova u cjelokupnom poslovanju u postrojbama HV.

Nadgled izvršili:

1. Ivan Karakaš, brigadir

2. Ljubomir Barešić, brigadir

3. Drago Francišković, pukovnik

4. Ivan Grbavac, pukovnik

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
SIGURNOSNO - INFORMATIVNA SLUŽBA
ZAGREB

OSOBNNO OTVORITI

Broj: 512-o4/o1-7539/92
Zagreb, 10.10.1992.

Predmet: Izviješće o stanju sigurnosti u zapovjedništvima
i postrojbama u Operativnoj grupi istočna Posavina

Organizacijom i ustrojstvom SIGURNOSNO-INFORMATIVNE SLUŽBE Ministarstva obrane uspostavljen je Centar SIS-a u Osijeku koji koordinira sve aktivnosti pripadnika Sigurnosno-informativne službe na području OZ Osijek. Na području Operativne grupe istočna Posavina od njenog formiranja Sigurnosno-informativna služba angažirala je 10 djelatnika za obavljanje poslova iz djelokruga rada službe, od čega su dva djelatnika raspoređena u zapovjedništvo Operativne grupe istočna Posavina, a ostali u brigadama koje su borbeno djelovale na tom području.

Sukladno zapovijedi ministra obrane od lipnja 1992. godine Sigurnosno-informativna služba pružila je pomoć u organiziranju i ustrojstvu SIS-a u postrojbama HVO i to u 102, 104, 106 i 108 brigadi HVO. Djelatnici Sigurnosno-informativne službe u navedenim postrojbama HVO neposredno su kontaktirali s djelatnicima SIS-a u Operativnoj grupi istočna Posavina gdje se koordinirao daljnji rad.

Dana 01. travnja 1992. godine Zapovjedništvu operativne grupe istočna Posavina i OZ Osijek dostavljena je prva informacija o sukobima na području Brčkog i lošem stanju obrane na području istočne posavine. Tada je došlo i do prve reakcije i ova je informacija od tadašnjeg zapovjednika Operativne grupe istočna posavina ocjenjena kao netočna, no kasniji slijed događaja je to demantirao.

Od tada pa nadalje djelatnici SIS-a su svakodnevno davali informacije o stanju u postrojbama i samom zapovjedništvu u kojima su prevladavale informacije o slabom moralnom stanju u postrojbama, slaboj borbenoj gotovosti, slaboj organizaciji i lošim odnosima u zapovjedništvima, nepoduzimanju mjera za učvršćivanje stege u svezi odbijanja odlaska na bojište i samovoljnog

napuštanja bojišta, o neistinitom izvješćivanju o broju vojaka u postrojbama i stanju na liniji bojišnice, o po-
manjkanju i neracionalnom trošenju streljiva i topničkih projektila te koliziji u donošenju pojedinih zapovijedi između zapovjedništva slavonskog bojišta, zapovjedništva OZ Osijek, zapovjedništva Operativne grupe istočna posavina i IZM-a i dr.

U svezi s navedenim pojavama služba je u obliku pismenih izvješća informirala o čemu iznosimo neke statističke pokazatelje:

- Od početka travnja 1992.god. o situaciji na području Operativne grupe istočna posavina djelatnici SIS-a u OGIP-u i postrojbama uputili su Centru Osijek 176 izvješća.
- Centar SIS-a je na temelju takvih izvješća uputio:
- 132 informacije Upravi SIS-a MO
- 29 informacija Zapovjedništvu OZ Osijek
- 11 informacija Obavještajnom odjelu OZ Osijek
- 5 informacija Zapovjedništvu slavonskog bojišta
- 5 informacija Zapovjedništvu Operativne grupe ist.posavina

Uprava SIS-a ministarstva obrane je na temelju tih izvješća uputila informacije o stanju sigurnosti na području Operativne grupe istočna posavina:

- 3 informacije Predsjedniku RH dr.Franji Tuđmanu
- 10 informacija predstojniku ureda za zaštitu ustavnog poretka gospodinu Josipu Manoliću
- 56 informacija ministru obrane gospodinu Gojko Šušak
- 9 informacija načelniku GSHV general-zbora Anton Tus
- 17 informacija obavještajnoj upravi MO

Temeljem zapovijedi Ministra obrane od 11.kolovoza 1992. izvršen je inspekcijski pregled rada djelatnika SIS-a na području Operativne grupe istočna posavina kojom prilikom nisu utvrđene slabosti u radu i organizaciji SIS-a. Informacije su na vrijeme dostavljene zapovjednicima i na osnovu njih su mogli reagirati i poboljšati stanje u postrojbama i zapovjedništvima.

Dana 24.09.1992. temeljem zapovijedi načelnika GSHV izvršena je analiza stanja u Operativnoj grupi istočna posavina u svezi samovoljnog napuštanjapoložaja i neizvršavanja zapovijedi nadređenih zapovjedništava u svezi poduzimanja stegovnih ili krivičnih mjera odgovornosti. Tom prigodom djelatnici službe su iznijeli svoja zapažanja o kojima su ranije izvješćivali u svezi slabosti u postrojbama i zapovjedništvima što su prisutni i potvrdili kroz svoje diskusije.

Navodimo samo neke karakteristične činjenice, koje su dominirale u izvješćima, a odnose se na:

- 1/ Stanje u zapovjedništvu Operativne grupe istočna posavina,
 - česte smjene kadra - časnika u zapovjedništvima
 - velik protok osoba u zapovjedništvima bez osobite potrebe te prisustvovanje sastancima neovlaštenim osobama i slično,
 - prihvaćanje i širenje dezinformacija,
 - povećanje broja zaposlenih bez osobite potrebe (tijekom kolovoza zapovjedništvo OGIP-a broji oko 100 osoba,
 - korištenje sredstava veze na nepropisan način,
 - u cjelini loša organizacija rada zapovjedništava što je utjecalo na pogoršanje međuljudskih odnosa što je dovelo i do sukoba.

- 2/ Stanje u svezi ne odlaska postrojbi na bojište u istočnu posavinu.
 - dana 30.06.1992. u Valpovu održane demonstracije rodbine pripadnika 107 brigade HV pod utjecajem lokalnog općinskog rukovodstva u cilju spriječavanja odlaska pripadnika brigade na bojište u istočnu posavinu. Rezultiralo je neodlaskom na posavsko bojište, a nastala atmosfera prenosila se i na druge postrojbe, tako da na području OZ Osijek nije bilo moguće uputiti kompletnu postrojbu na bojište u istočnu posavinu.

- 3/ 108 brigada HV
 - očit utjecaj općinskog lokalnog rukovodstva Slavenskog Broda, a trebala je biti nosilac svih borbenih aktivnosti u Bosanskoj Posavini (nabrojnija, najopremljenija). Dana 05.10.1992. kada su sa linije bojišnice izvučene bez odobrenja postrojbe 108 brigade, došlo je do raspada linije obrane i pada Bosanskog Broda.

- 4/ 3 "A" brigada HV
 - tijekom lipnja nije na vrijeme zaposjela položaje, rasporedila se 5 km u dubinu što je omogućilo neprijatelju napredovanje te pojavu nekontroliranog napuštanja linije bojišnice od strane postrojbi HVO: ,
 - tijekom 05.-06.10.1992. postrojbe 3 "A" brigade također su samovoljno napustile položaj i omogućile neprijatelju slobodan prostor za prodor ka Bosanskom Brodu.

5/ Postrojbe HVO

- prikazuju lažno brojno stanje poradi podizanja plaća (primjerice 1o2 i 1o5 brigada HVO drže samo jednu trećinu vojnika na liniji bojišnice, a brigade u potpunosti primaju plaće):,
- nekontrolirano napuštanje linije bojišnice - 1o1 brigada HVO u nekoliko navrata, posebice o6.1o.1992. kada se izvlači bez odobrenja, nakon čega pada Bosanski Brod.

Za napomenuti je da su djelatnici Sigurnosno-informativne službe pored redovnih pismenih izvješća o stanju u postrojbama i usmeno izvješćivali zapovjedništva svih nivoa, te su na temelju tih informacija mogli blagovremeno reagirati.

POMOĆNIK MINISTRA
BRIGADIR

Josip Perković

Dostavljeno:

- ministru obrane RH gosp.GOJKO ŠUŠAK
- pomoćnik ministra/general-bojnik SLOBODAN PRALJAK

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
GLAVNI STOŽER HV

Zagreb, 8. listopada 1992.

MINISTARSTVO OBRANE RH
Pomoćnik ministra, general-bojnik
Slobodan Praljak

Gospodine Generale,

U prilogu Vam dostavljam, danas primljeno, izvanredno izvješće
Zapovjednika Slavonskog bojišta.

NAČELNIK
general zbora
Anton Tus

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VOJSKA
ZAPOVJEDNISTVO
SLAVONSKOG BOJISTA
KLASA: 81/92-02/02
URBROJ: 1076/5-01-92-177

65 HV

VANREDNO IZVJESCE O
GUBITKU BOSANSKO-BRODSKOG
MOSTOBRANA

POSLEDNJIH NEKOLIKO DANA OPERATIVNA SITUACIJA NA BRODSKO-
DERVENTSKOM DIJELU FRONTE STALNO SE POGORSAVALA. AGRESOR JE
NEPREKIDNO IZVODIO TENKOVSKO-PJESACKE NAPADE DUZ CIJELE CRTE
FRONTE. NEDOSTATAK STRELJIVA ZA VECE KALIBRE ARTILJERIJE BIO JE
SVE EVIDENTNIJI, A TIME I KVALITETA PODRSKE SLABIJA. MORAL
JEDINICA I ZELJA ZA ODLUCNU OBRANU CRTE FRONTE KOD JEDINICA HV
JE NIZAK, A KOD JEDINICA HVO DOLAZI DO OTVORENIH OPTUZBI ZBOG
SLABE DISCIPLINE I NEORGANIZIRANOSTI (ZA ODLUCNIJU I UPORNIJU
OBRANU).

PO SAMOVOLJNOM NAPUSTANJU CRTE FRONTE OD STRANE B/G 109. BR HV
01.10.92.6. LINIJA JE ZATVORENA DIJELOM 101. BR HVO I UVODJENJEM
B/G 2. "A" BRIGADE UZ GUBITAK PROSTORA U RAJONU ZBORISSTE.
POKUSAJ POVRAKA OVOG PROSTORA NIJE USPIO, A 2. "A" BRIGADA
POSLIJE RANJAVANJA ZAPOVJEDNIKA B/G I POGIBIJE 2 PRIPADNIKA
POVUKLA SE NA REZERVNE POLOZAJE U TOKU 04.10.1992. GOD.
OVIM MANEVROM OTKRIVEN JE DESNI BOK 108. BR., A 4/108. BR
ZBOG GUBITAKA I SLABOG MORALA SAMOVOLJNO NAPUSTA CRTU FRONTE.
NA INTERVENCIJU ZAPOVJEDNIKA OG "ISTOCNA POSAVINA" - CRTA
FRONTE JE ZATVORENA DIJELOVIMA 110. B/G KOPRIVNICA, TE POVIJANJEM
CRTE FRONTE 3. BOJNE 108. BR.
OVIM JE FRONT PONOVO STABILIZIRAN.

CIJENECI NASTALU SITUACIJU ZAPOVJEDNISTVO SLAVONSKOG BOJISTA
IZDAJE ZAPOVJED OZ OSIJEK DA 3. "A" BR. JEDNIM BATALJUNOM, KOJI
JE BIO U PUNOJ PRIPRAVNOSTI DO 09.00 SATI 05.10.1992. GOD.
ZATVORI I OJACA CRTU FRONTE NA PRAVCU KRICCANOVO-DONJE KOLIBE,
A B/G 135. BR. OJACA FRONT NA PRAVCU NOVO SELO-PARASSLIKA.
U TIJEKU PRIJEPODNEVA 05.10.1992. GOD. BEZ ODOBRENJA I ZNANJA
OG SAMOVOLJNO JE SA CRTE FRONTE IZVUCENA 2., 3. I 4. BOJNA 108. BR.,
A I 1. BOJNA OKO 17.00 SATI, DOK SU DIJELOVI 3. BR. UVEDENI
TEK U KASNIM POPODNEVNIM SATIMA.
UVODJENJEM 101. BR. HVO NA BRODSKO POLJE I DIJELOVA 3. "A"
BRIGADE NA PRAVAC KRICCANOVO PONOVO JE KRATKOTRAJNO STABILIZIRANA
CRTA FRONTE, MEDJUTIM U TIJEKU NOCI 5/6.10.92. JEDINICE 3. "A"
BR. SAMOVOLJNO NAPUSTAJU FRONT I STVARAJU SLOBODAN PROSTOR
ZA PRODOR KA B. BRODU.

00000
+++++

ABSCD
MMMMMM

ZZZZZ

U JUTRO 06.10. ZROG PRODORA NEPRIJATELJA NA PRAVCU KRICCANOVO-,
RAFINERIJA NASTAJE OPĆA PANIKA U 101. BR. HVO, KOJA NEORGANIZI-
RANO NAPUSTA CRTU FRONTE I BJEZI KA SLAVONSKOM BRODU.

POKUSAJ VRACANJA 3. "A" BRIGADE I 108. BR. DA ZATVORE
FRONT I SPRIJECE UPAD NEPRIJATELJA U B. BROD NIJE DAO NIKAKVE
REZULTATE. NA OVOM ZADATKU OSOBNO SE ANGAZIRAJU ČASNICI IZ
ZAPOVJEDNISTVA BOJISTA, ZAPOVJEDNIK OZ I ZAPOVJEDNISTVO OG
"ISTOCNA POSAVINA", TE ZAPOVJEDNIK 3. "A" BR.

U 09.00 SATI DO 17.00 SATI 06.10. ČETNICI NISU USLI U GRAD, A
MI NISMO BILI U MOGUĆNOSTI VRATITI NITI JEDNU JEDINICU DA ISTI
POSJEDNE.

U MEDJUVREMENU I JEDINICE IZ PRAVCA PRASSLIKA- NOVO SELO NAPUSTAJU
POLOZAJE I IZVLACE SA KA S. KORACCE.

IZM -2 - U S. KORACCE ORGANIZIRA KRIZNU OBRANU OVOG RAJONA I
ČVRSTO DRŽI SITUACIJU POD KONTROLOM. KADA JE BILO EVIDENTNO DA
NE MOŽEMO VRATITI JEDINICE U R. BROD I ODRŽATI MOSTOBRAN, TE DA
SU ČETNIČKE SNAGE USLE U GRAD - IZDATA JE ZAPOVJED DA SE SNAGE
IZ RAJONA S. KORACCE POČNU ORGANIZIRANO IZVLACITI PREKO R.SAVA
NA SKELSKOM MJESTU PRIJELAZA U S. KORACCE.

NA OVO SKELSKO MJESTO PRELAZA U JUTARNJIM SATIMA PREBACENA JE
JOS JEDNA SKELA I J. JEDAN TRANSPORTER PTS. IZVLACENJE OVIH
SNAGA IZ OVOG RAJONA OBAVLJENO JE ORGANIZIRANO I BEZ VEĆIH PRO-
BLEMA IAKO POD JAKOM MINOBACACKOM I TOPNIČKOM VATROM KOJU JE
NEPRIJATELJ UNAPRIJED PRIPREMIO.

I PORED PANIČNOG NAPUSTANJA CRTE FRONTE I GRADA GUBITAKA NIJE BILO
OSIM DIJELA VOJNE OPREME KOJU SU JEDINICE OSTAVILE NA POLOZAJIMA.
RAZLOG OVOG RAZVOJA DOGAĐAJA ISPITUJE POSEBNA KOMISIJA ODREĐJENA
ZAPOVJESCU ZAPOVJEDNIKA OZ OSIJEK I SADA JE TESKO DATI REALNU
OCJENU BEZ NALAZA OVE KOMISIJE.

NO BEZ OBZIRA NA TO MOŽE SE POUZDANO RECI DA JE DO OVOG RAZVOJA
DOGAĐAJA DOSLO ZROG:

- SLABOG MORALNOG STANJA U JEDINICAMA HV I HVO, TE NEDJELOTVOR-
NIH, STEGOVITIH MJERA PREMA POSTROJBAMA I POJEDINCIMA KOJI NISU
IZVRŠAVALI ZAPOVJEDI NADREĐJENIH TE SAMOVOLJNO NAPUSTALI BOJISTE.
(OVAKVIH JE SLUCAJEVA BILO I RANIJE).
- NEDEFINIRANI I NEJASNI STAVOVI ZVANIČNE POLITIKE OKO ANGAZI-
RANJA JEDINICA HV U BOSANSKOJ POSAVINI.
- PODNOSENJE LAŽNIH IZVJESCA I NEIZVJESCIVANJE O STVARNOJ SITU-
ACIJI NA CRTI FRONTE.
- SLABA I NEBLAGOVREMENA POPUNA STRELJIVOM SVIH VRSTA.
- NEPOSTIVANJE PLANA ZAMJENE JEDINICA, OTPUSTANJE NA ODMORE I
NEDOSTATAK PRICUVE ZA INTERVENCIJE.

PO OCJENI ZAPOVJEDNISTVA SLAVONSKOG BOJISTA - OSNOVNI UZROK SVIH
POMETNJI I STVORENIH PROBLEMA POSLJEDNJA DVA DANA NALAZI SE U
SAMOVOLJI 108. BR., 3. "A" BR. I 101. BR. HVO, KOJE SU BEZ NAREĐJENJA

SAMOVOLJNO NAPUSTILE BOJISTE I TAKO IZRAVNO DOVELE DO OVAKVOG RAZVOJA SITUACIJE. PREDLAZEMO DA SE PORED FORMIRANE KOMISIJE RADI UTVRDJIVANJA UZROKA OVAKVOG RAZVOJA DOGADJAJA KAO I POJEDINACNE ODGOVORNOSTI ZAPOUJEDNIKA SVIH NIVOAA, TE NASTALIH POSLJEDICA - UPUTI EKIPA GLAVNE INSPEKCIJE OS - U ZAPOUJEDNISTVA SLAVONSKOG BOJISTA, OZ OSTIJEK, 06 "ISTOCNA POSAVINA, 108. BRMHV I 3." "A" BR. ZNG.

ZAPOUJEDNIK
GENERAL-BOJNIK
PETAR STIPETICC

DOSTAVITI:
- GS HV
- ARHIVA, OVDJE

PRIMLJENO:	08-10-1992	<i>OST</i>	<i>Edlu</i>
	DATUM	SAT I MIN.	POTPIS
<i>7861</i>	<i>1200</i>	<i>0</i>	<i>31</i>
BR. TELEGR.	BR. GRUPA	HITNOST	NACIN OBRADJE
PREMAKO:	DATUM	SAT I MIN.	POTPIS

QQQQQ
+++++

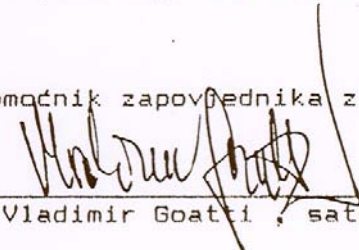
(+456:78

GLAVNOM INSPEKTORU IPD SLUŽBE MORH
(n/r gospodin IVAN TOLJ brigadir)

1. MOBILIZACIJA-DEMOBILIZACIJA , osnovni su razlog opadanja kvalitete kadrova i bojeve pripravnosti HV . Evidentan je i pad motivacije uglavnom zbog negativne selekcije.
2. ZAPOVJEDNI KADAR , (uglavnom se odnosi na bivše djelatnike JNA) najvećim dijelom nisu napuštali kancelarije tijekom domovinskog rata i nisu se dokazali na bojištu. Zato i nije čudno da nemaju autoriteta kod podređenih. Mnogi od njih zaposlili su cijele obitelji u HV dok nema mjesta za invalide i udovice poginulih gardista.
3. IZOBRAZBA I STEGA , nije na zadovoljavajućem nivou. Frizirani izvještaji nisu odraz objektivnog stanja. Boljim i stručnijim radom može se bitno smanjiti broj ranjenih i poginulih.
4. NEODGOVORNO PONASANJE pojedinaca ruši ugled HV , posebno u zadnje vrijeme (Posavina itd...). Tragično je slušati od poštenih i hrabrih ljudi što sve doživljavaju od samozvanih "heroja" , pojedinaca. (razbojništva, pljačke pa čak i silovanja)
5. OSOBNI DOHOTCI u HV i dalje su neadekvatno regulirani jer pozadina "A" brigada ima dva puta veća primanja od boraca na bojišnici iz pričuvnog sastava. Zbog čega se ne primjenjuje osnovica i ratni dodatak ?
6. SLUŽBA SIS zbog svog kadrovskog sastava i metodologije ne uživa ugled kod djelatnika HV. Bar za sada nisu vidljivi znatniji pomaci na bolje kao rezultat rada te službe.
7. SLUŽBA IPD , najvećim dijelom sastavljena je od provjerenih ljudi, ali iz dana u dan gubi svoj identitet i ugled. Odredene strukture trude se da od nje stvore "sindikalnu organizaciju" . Većem dijelu zapovjednika djelatnici IPD službe smetaju u provođenju samovolje. Do danas nismo valorizirali rad IPD djelatnika, regulirali promidbu, postavljenja i činove po svojoj vertikali da se izbjegne ovisnost zapovjednoj strukturi (djelatnom sastavu).

Zaključno ovo su razmišljanja dobrovoljca u HV nakon skoro godinu dana i obilaska gotovo cijelog područja zahvaćenog ratnim operacijama. Posebno naglašavam da se ovo ne odnosi na nijednu pojedinačnu postrojbu, nego su subjektivna ocjena stanja i organizacije u HV.

Pomoćnik zapovjednika za IPD

Vladimir Goatti , satnik

